

Sannamari Vuorela

Masters Of Illustration –kirjan suunnittelu- ja tuotantoprosessin kuvaus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Viestinnän koulutusohjelma

Opinnäytetyö

16.11.2012

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Sannamari Vuorela Masters Of Illustration –kirjan suunnittelu- ja tuotantoprosessin kuvaus 49 sivua + 3 liitettä 16.11.2012
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Viestinnän koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen viestintä
Ohjaaja(t)	Lehtori Katri Myllylä Lehtori Nina Kangas-Rautio

Masters Of Illustration –kirjan suunnittelu ja tuotantoprosessista kertova opinnäytetyö on kirjoitettu kaikille niille toimijoille, jotka ovat kiinnostuneita luovan tuotteen konseptoinnista ja toteuttamisesta. Opinnäytetyö sisältää tiedot konseptin kehittämistä, ensimmäisen idean jalostamisesta ja projektin markkinoinnin keinoista aina lopputulokseen asti.

Masters Of Illustration on kirja, joka sisältää kokoelman kuvituksia Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman opiskelijoilta. Kirjan materiaalin keruussa käytettiin hyödyksi pääasiassa osallistavan markkinoinnin ja viraalimarkkinoinnin keinoja. Markkinoinnin suurena apukeinona toimi projektia varten verkkoon perustettu prosessipäiväkirja, *blogi*, jonne talletettiin kaikki keväällä 2010 opiskelijoilta kerätty materiaali. Päiväkirja mahdollisti hyvin tehokkaan vuorovaikutteisuuden, tarjosi osallistujille merkityksellistä tekemistä ja mahdollisti hyvin projektin reaaliaikaisen seurannan. Markkinoinnin käsittelyn yhteydessä käydään läpi muutamia syitä siihen mikä saa ihmiset kiinnostumaan verkossa tapahtuvista projekteista yleisellä tasolla ja miten nämä syyt ovat vaikuttaneet Masters Of Illustration –kirjan markkinoinnin onnistumiseen. Kirja on valmistettu vastaamaan Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman määrittämään tarpeeseen, jolla halutaan selvittää yleistä käsitystä viestinnän koulutusohjelman opintojen sisällöstä ja parantaa ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ja henkilökunnan sisäistä yhteishenkeä.

Opinnäytetyö etenee tuotantosuunnitelmasta konseptimallinnokseen ja lopulta tuotantoprosessin kuvaukseen. Tuotantosuunnitelma esittelee taustatekijät, joiden ansiosta ja takia projektia on ensisijaisesti lähdetty tekemään. Konseptimallinnoksessa kuvataan projektin ydintuote, sekä sen sisältöön ja identiteettiin vaikuttavat tekivät. Opinnäytetyön neljäs luku, MOI-kirjan tuotanto- ja suunnitteluprosessin mallinnos, on jaettu viiteen eri vaiheeseen, joista jokainen sisältää erilaisia keinoja oman suunnitteluprosessin jäsentämisen helpottamiseksi. Nämä Filosofian Akatemian luoman prosessimallinnoksen mukaiset vaiheet ovat: Kerääminen, Valikointi, Luonnostelu, Jalostaminen ja Viimeistely. Opinnäytetyön luvussa 4.2 Jalostaminen, kuvataan kirjan visuaalisen ilmeen valmistuksen pääkohdat ja esitellään runsaasti kuvasisältöä kirjan ulkoasusta.

Opinnäytetyön toiminnallisena osuutena valmistettu Master Of Illustration -kirja on hyvä katsaus Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman opiskelijoiden osaamiseen ja heidän kiinnostuksen kohteisiinsa. Tämän opinnäytetyön kirjallisen osion avulla voidaan saada hyviä konkreettisen tason esimerkkejä siitä, miten vastaavanlainen luovan alan projekti voidaan toteuttaa, ja mitä valintoja prosessin edetessä joudutaan te-

kemään. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus on aloitettu keväällä 2010, ideoimalla, markkinoimalla ja keräämällä projektia varten siihen tarvittavaa materiaalia Metropolian viestinnän opiskelijoilta. Projektista syntynyt teos, Masters Of Illustration -kirja on koottu ja taitettu vuoden 2012 aikana ja painettu digitaalisesti Espoon Leppävaarassa marraskuussa 2012.

Avainsanat

luova suunnittelu, kirjan suunnittelu, kirjaprojekti, osallistava markkinointi, viraalimarkkinointi, verkkopäiväkirja, luovan prosessin mallinnos, ideointimenetelmät, tuotantoprosessin kuvaus, konseptointi, sosiaalinen media, verkkomarkkinointi, painotuotteen suunnittelu, ideoinnin kehittäminen

Author(s) Title Number Of Pages Date	Sannamari Vuorela The Concept and Production Design of the Book Masters of Illustration 49 pages + 3 appendices 11/16/2012
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Media
Specialisation option	Digital Media
Instructor(s)	Katri Myllylä, Principal Lecturer Nina Kangas-Rautio, Principal Lecturer
<p>The final thesis depicting both the concept design and production of the book called Masters of Illustration. It has been written for all with an active interest in concept production and developing a creative product of their own. This thesis includes every detail of the concept from the very first idea and marketing into the final result.</p> <p>Masters Of Illustration is a book that presents a collection of illustrations from the Metropolia University of Applied Science's students with a BA degree in Media. The materials for the book were collected mainly using the methods from viral marketing. The most important part of sharing information in the project was creating a blog, which presented all materials shared from the student in real time. The blog itself helped interacting with the participants and gave them a meaningful reason to keep following the process. This thesis also presents a number of reasons that make people both interested and active in online projects and how it has affected the success of the book Masters Of Illustration. The book is produced to clarify the concept of Digital Media studies at Helsinki Metropolia University of Applied Sciences and to improve awareness related to the the content of the degree program as well as the team spirit within the degree programme.</p> <p>The creative production of the book Masters Of Illustrations is divided into five different stages, each in order to facilitate the design process. The fourth phase of the creative process, contains a visual presentation and plenty of pictures from the journey into the final outcome. The manufactured book provides a good overview of the creative skills and interests of the students at Metropolia. The written part of this study can be used to gain a good level of concrete examples on how this kind of project can be implemented, and what choices during the process have to be made. The project started in January 2010, and the book itself has been manufactured in November 2012.</p>	
Keywords	book design, concept design, viral marketing, blog, social media, book project, WoM marketing, word of mouth

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Tuotantosuunnitelman esittely	3
2.1	Tarve kirjan suunnittelulle	3
2.2	Ratkaisu toteutukselle	4
2.2.1	Asiakasnäkökulma	4
2.3	Masters Of Illustration –projektin osallistujat	5
3	Masters Of Illustration –konseptin kuvaus	6
3.1	Ydintuote	7
3.2	Nimi	9
3.3	Sisältö	10
3.4	Identiteetti	11
4	MOI-kirjan tuotanto- ja suunnitteluprosessin mallinnos	12
4.1	Kerääminen	14
4.1.1	Projektin käynnistäminen	15
4.1.2	Kuvitusmateriaalin kerääminen	16
4.1.3	Osallistavan markkinoinnin käyttö	17
4.1.4	Osallistumismotivaatio	18
4.1.5	Prosessipäiväkirja	19
4.1.6	Tulokset	22
4.2	Valikointi	23
4.2.1	Rytmitys	24
4.2.2	Kuvaparien muodostaminen ja sisällön karsinta	24
4.3	Luonnostelu	26
4.3.1	Visiointi	27
4.3.2	Hahmottelu	28
4.3.3	Taiton suunnittelu	29
4.4	Jalostaminen	32
4.4.1	Idean kehittäminen toimivaksi tuotteeksi	33
4.4.2	Masters Of Illustration –kirjan visuaalinen ilme	35
4.5	Viimeistely	40
5	Projektin onnistumiset ja ongelmakohtat	42

5.1	Positiivinen ilmapiiri	42
5.2	Kirjaprojektin keskeisimmät ongelmakohdat	43
6	Yhteenveto	46
	Lähteet	49
	Liitteet	
	Liite 1. Masters Of Illustration –kirjan kansi	
	Liite 2. Esimerkkejä Masters Of Illustration –kirjan sisällöstä	
	Liite 3. Vuorela Sannamari, 2012. Masters Of Illustration. Leppävaara, Espoo.	

1 Johdanto

Opinnäytetyöni on luonteeltaan toiminnallinen, ja sen tavoitteena on ollut kehittää uudenlainen konsepti, jonka avulla voidaan esitellä mahdollisimman monipuolisesti Metropolia ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman opintojen sisältöä. Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden ideointi on käynnistynyt syksyllä 2009, ja sen tuotanto on tapahtunut vuosina vuosina 2010 ja 2012. Projektin ydintuote on satasivuinen kirja, joka sisältää työnäytteitä yhteensä kolmeltakymmeneltä Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijalta.

Opinnäytetyön kirjallinen osuus käsittelee suunnittelemani Masters Of Illustration -kirjan suunnittelu- ja tuotantoprosessia. Perusajatus konseptissa on ollut luoda teos, joka esittelee Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijoiden yleensä pääosin digitaalisesti esitettyä taidetta painetussa muodossa. Materiaali kirjaa varten haettiin avoimella haulla Metropolian viestinnän koulutusohjelman opiskelijoiden keskuudesta kevään 2010 aikana. Kirjallinen opinnäytetyö käsittelee Masters Of Illustration -kirjan ideointi- ja suunnitteluprosessia, tuotantoa, konseptointia ja projektiin liittyvän markkinoinnin suunnittelua sekä annetaan muutamia hyväksi havaitsemiani keinoja luovan prosessin aktivointiin ja oman ideoinnin kehittämiseen. Projektia markkinoitiin helmikuusta 2010 alkaen viestinnän opiskelijoille pääasiassa osallistavan- ja viraalimarkkinoinnin keinoin. Projektille perustettiin oma digitaalinen prosessipäiväkirja, *blogi*, jossa julkaistiin kriittikittömästi kaikki projektin kautta kerätty aineisto.

Opinnäytetyöni alkaa projektin tuotantosuunnitelman esittelyllä, siirtyy siitä konseptin kuvaukseen ja lopulta tuotantoprosessin mallinnokseen. Tuotantoprosessin mallinnoksessa olen käyttänyt apunani Filosofian Akatemian määrittämää Luovan prosessin mallinnosta, joka koostuu viidestä eri vaiheesta: Kerääminen, Valikointi, Luonnostelu, Jalostaminen ja Viimeistely. Filosofian Akatemia on yritys, joka tekee tutkimus- ja koulutustyötä yrityksille. Tuotantoprosessi alkaa Keräysvaiheella (Luku 4.1), jonka aikana projekti käynnistettiin ja sitä esiteltiin viestinnän opiskelijoille. Keräysvaihe sisälsi konkreettisen kuvitusaineiston keräämisen lisäksi paljon ideointia, ja taustatietojen selvittämistä kirjan suunnittelua varten. Seuraavassa vaiheessa, luvussa 4.2 Valikointi, kävin läpi Keräämisvaiheen tuloksia, ja aloin rajaamaan kirjalle suunniteltuja ideoita vastakkainasettelun avulla. Luvussa 4.3 Luonnostelu annan ideoiden kuljettaa luovaa prosessia eteenpäin, ja teen kirjasta ensimmäiset konkreettiset luonnokset. Luku 4.4 Jalosta-

minen pitää sisällään kirjan tuotannon ja lopullisen visuaalisen ilmeen suunnittelun. Filosofian Akatemian prosessimallin mukaisessa viimeisessä vaiheessa, 4.5 Viimeistely kirjaan tehdään viimeiset tarkistukset ja se saatetaan painoon.

Prosessimallinnoksen jälkeen käyn läpi projektin aikana kohtaamiani ylä- ja alamäkiä, mietin miten ne ovat vaikuttaneet kirjan toteutumiseen ja miten vastaavanlaiset tilanteet voidaan huomioida paremmin uusia projekteja suunniteltaessa. Yhteenvedossa pohdin projektin onnistumista kokonaisuutena ja käsittelem omaa kehittymistäni suunnittelijana.

Projektin ydintuote, Masters Of Illustration -kirja, josta käytän tässä opinnäytetyössä myös lyhennettä MOI, on ensisijaisesti suunnattu graafisesta suunnittelusta ja kirjan aihepiiristä, digitaalisesta kuvittamisesta, kiinnostuneille henkilöille ja kulttuurialan toimijoille. Opinnäytetyönäni valmistama kirja on eräänlainen digitaalisen kuvittamisen käsikirja, jonka avulla lukija pystyy tutustumaan erilaisiin kuvitustyyleihin ja tekniikoihin. Kirja antaa lukijalle mahdollisuuden nähdä sekä keskeneräisiä että valmiita kuvitustöitä, esitellen samalla digitaalisen kuvituksen työvaiheet, mahdollisuudet, haasteet ja ratkaisut. Osuuteni opinnäytetyön toiminnallisessa valmistuksessa on ollut kirjan konseptointi, toimittaminen, suunnittelu, projektin dokumentointi, markkinoinnin suunnittelu ja toteutus, projektin hallinnointi sekä materiaalin kerääminen ja muokkaaminen lopulliseen muotoon.

Henkilökohtaiset syyt toiminnallisen opinnäytetyön toteutukselle löytyvät omasta kiinnostuksestani yhteisöllistä toimintaa kohtaan, graafiseen suunnitteluun, kuvitukseen ja halusta kehittää itseäni suunnittelijana. Kirjan konseptoinnista ja valmistamisesta kertova opinnäytetyöni on kirjoitettu eräänlaiseksi oppaaksi niille, jotka harkitsevat vastaavanlaisen konseptin kehittämistä tai ovat kiinnostuneita painotuotteen suunnittelusta ja toteutuksesta. Opinnäytetyössä esittelen kirjan suunnittelua konseptoinnin näkökulmasta, perustelen valintojani markkinoinnin ja kirjan lopullisen ulkoasun suhteen, sekä tuon esille pohdintojani prosessin etenemisestä. Tavoitteeni on antaa lukijalle ideoita oman suunnittelun kehittämiseen ja korostaa asioita, joihin on hyvä osata varautua jo ennen oman tuotantoprojektin käynnistämistä.

2 Tuotantosuunnitelman esittely

Tässä luvussa esittelen opinnäytetyön toiminnallisen osuuden tuotantosuunnitelmaa, eli konseptisuunnitelmaa, jonka avulla Metropolian viestinnän opiskelijoiden kuvituksista pystytään rakentamaan yhtenäinen teos. Konseptilla tarkoitetaan tämän opinnäytetyön yhteydessä käsitettä, jolla kuvataan teoksen ideaa, ja suunnitelmaa sen toteuttamiseksi. Jonna Iljin tutki Taideteollisessa korkeakoulussa tekemässään lopputyössään konseptointia, ja määrittää sen seuraavalla tavalla. Konsepti sanan alkuperä tulee latinankielisestä substantiivista *conseptum*, joka pohjautuu verbiin *concipere*. Suomeksi *concipere* viittaa sommitteluun tai kirjoittamiseen. Termi liitetään keskeneräiseen työhön, kuten puheen käsikirjoitukseen tai puhtaaksikirjoittamattomaan tekstiin. Arkikielessä konseptien todetaan viittaavan yleisesti suunnitelmiin tai ennakkolaskelmiin (Iljin, 2005).

2.1 Tarve kirjan suunnittelulle

Mainosalan moniosaaja ja markkinointitoimisto Alkuvoiman toimitusjohtaja, Teemu Takala (2007) kehottaa kirjassaan *Markkinoinnin musta kirja – Totuus seuraavan sukupolven markkinoinnista* (2007) metsästäämään konseptin ideaa kohderyhmän todellisten tarpeiden tunnistamisen kautta (Takala 2007, 43). Tässä alaluvussa esittelen pohdintojani kohderyhmän tarpeista, ja siitä miten ideointiprosessini niiden avulla käynnistyi.

Oman kokemuspäiväni mukaan kilpailu viestinnän alan työmarkkinoilla on 2000-luvun edetessä kiihtynyt, ja ilman kulttuurialan työkokemusta on lähes mahdotonta saada uutta työpaikkaa. Luovaa työtä haettaessa työnantajalle esitellään omista työnäytteistä koottu painettu tai digitaalinen työnäytekansio. Tämä kansio, portfolio sisältää valikoidun hakijan parhaita töitä. Laadun lisäksi päteviltä työnäytteiltä odotetaan ajankohtaisuutta, teknistä osaamista ja luovuutta. Haettavasta työpaikasta ja työnäytteiden laadusta riippuen myös se, missä työpaikassa ja kenelle työnäyte on tehty, merkitsee. Jos työnäyte on tehty tunnetussa toimistossa, tunnetulle asiakkaalle on sen laatu arvioitu jo työntekohetkellä korkeaksi ja työntekijä vastuun arvoiseksi. Tästä syystä uuden potentiaalisen työnantajan on helppo luottaa uuden työnhakijan osaamiseen ja palkata tämä yritykseen töihin. Opiskelevilta nuorilta ja vastavalmistuneilta opiskelijoilta puuttuu usein tämänkaltaisen hakuprosesseissa vaadittu työkokemus. Ilman työkokemusta on vaikea saada mahdollisuutta työntekoon, joten kokemattomat opiskelijat joutuvat usein tahtomattaan oravanpyörään, josta on vaikea päästä oman alan töihin. Pohdittuani tätä

ongelmaa syksyllä 2009, sain ensimmäinen ajatuksen opiskelijoiden yhteistyönä toteuttavasta "portfolio-kollaasista", joka sisältäisi työnäytteitä useammalta saman alan tekijältä. Kirja vastaisi useamman opiskelijan tarpeeseen saada itselleen parempia työnäytteitä, ja olisi siksi mahdollisesti toteutettavissa aihepiiristä kiinnostuneiden opiskelijoiden kesken.

2.2 Ratkaisu toteutukselle

Alkuperäinen tarkoitus projektin toteuttamiseksi oli kartoittaa projektista kiinnostuneita henkilöitä vapaamuotoisesti ja jakaa painokustannukset osallistuvien kuvittajien kesken. Kirjasta oli tarkoitus saada kaikille osallistujille laadukas työnäyte portfolioon, ja mahdollista näkyvyyttä oman alan toimijoiden keskuudessa. En tuntenut tarpeeksi montaa kuvittamisesta kiinnostunutta henkilöä, joten aloin miettiä vaihtoehtoa sille, että hakisin projektiin mukaan henkilöitä myös oman tuttavapiirini ulkopuolelta, mahdollisesti muista oman alan opiskelijoista. Talvella aloitin opinnäytetyöntekoon liittyvät seminaaritapaamiset, joissa mainitsin ajatuksen kirjan tekemisestä ja ehdotin että voisin kirjoittaa tutkielman projektin etenemisestä. Ohjaaja ehdotti että ottaisin yhteyttä Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman lehtoreihin, ja kysyisin mahdollisuutta toteuttaa projekti yhteistyössä koulutusohjelman kanssa. Valmistelin ideaa, ja kävin tapaamisissa kertomassa ajatuksistani. Sain nopeasti myöntävän vastauksen projektin käynnistämiseen ja aloitin projektin suunnittelun, markkinoinnin ja kirjan ideoinnin. Päätin toteuttaa opinnäytetyönäni tässä vaiheessa vielä projektinimellä "MOI" kulkevan kirjan. Jotta kirja saataisiin alkuperäisen suunnitelman mukaisesti toteutettua, tulisi sen valmistumiseen osallistua kymmeniä opiskelijoita, kaikista kolmesta eri viestinnän koulutusohjelman suuntautumisvaihtoehdosta.

2.2.1 Asiakasnäkökulma

Tapasin Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman edustajat ensimmäisen kerran toukokuussa 2010. Keskustelimme kirjasta, ja erityisesti siitä minkälainen hyöty sen painamisesta olisi asiakkaan näkökulmasta. Keskusteluista kävi ilmi lehtorien huoli koulutusohjelman ja opintojen kurssisisällön hahmottamisen vaikeuksista. Sen lisäksi etteivät opiskelijat tunne omien tai muiden opintojensa sisältöä, ei myöskään koulun henkilökunnalla tuntunut olevan tasaista varmuutta vieraan suuntautumisvaihtoehdon sisällöstä, laadusta ja osaamisesta. Lehtorit olivat myös huolissaan siitä, minkälaista informaatiota koulutusohjelmastamme kantautuu koulun seinien ulkopuolelle ja kuinka hyvin opiskelupaikkaa tavoittelevat nuoret tietävät mitä Metropoliaassa opis-

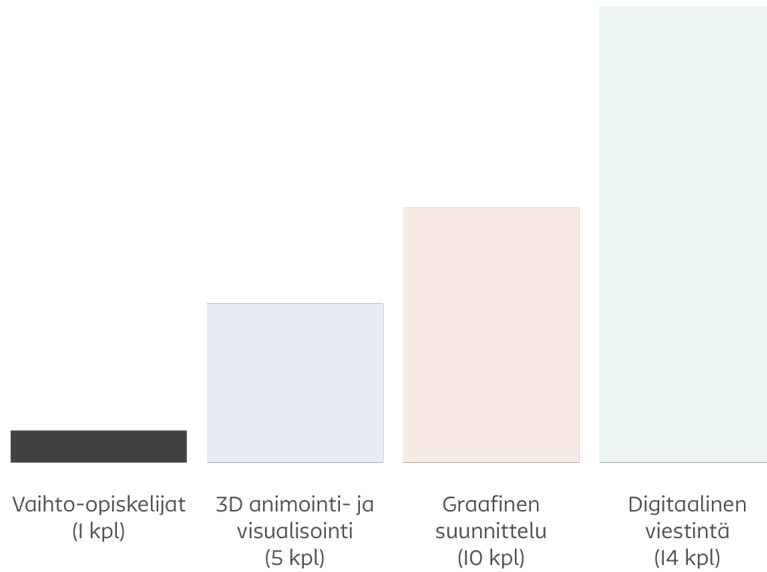
kellaan? Keskustelusta kävi ilmi myös se, ettei viestinnän koulutusohjelman sisäinen arvostus kaikkia opintoja kohtaan ollut tasa-arvoista. Kokouksessa nousi ilmi jopa kysymys siitä, miten voidaan varmistaa että näin avoimen projektin lopputuloksesta saadaan riittävän laadukas.

Asiakkaan edustajien kanssa käydyn keskustelun pohjalta sain ehdotuksen kuvitusten objektiivisesta tuomaroinnista, jossa ennalta valittu ryhmä kävisi saamani materiaalin läpi ja valitsisi niiden joukosta lopulliseen julkaisuun päätyvät teokset. Mielestäni tämä ei kuitenkaan vastannut sitä ajatusta ja ideaa, josta olin jo aiemmin kertonut opiskelijoille ja päätin jättää tuomaroinnin pois kirjan valmistuksesta. Jos kirjassa olisi käytetty ulkopuolisia arvioitsijoita, olisi siitä mielestäni kuulunut kertoa projektiin osallistuville jo etukäteen. Halusin valinnallani myös varmistaa sen, että kirjasta tulee varmasti suunnitelmami mukainen, ja että saan siihen riittävän monipuolista materiaalia opiskelijan kokemuksesta tai tekniikasta huolimatta.

2.3 Masters Of Illustration –projektin osallistujat

Projektiin osallistui kevään 2010 aikana yhteensä kolmekymmentäviisi Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman opiskelijaa, joista kolmenkymmenen töitä on julkaistu kirjassa (Taulukko 1). Viestinnän koulutusohjelma koostuu kolmesta eri suuntautumisvaihtoehdosta, joita vuonna 2010 ovat olleet graafinen suunnittelu, digitaalinen viestintä sekä 3D animointi ja -visualisointi. Kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan työstäneet kuvituksia oman suuntautumisvaihtoehdonsa mukaisella tekniikalla, vaan teoksissa käytetty tekniikka saattoi heijastella myös opiskelijan henkilökohtaisia kiinnostuksen kohteita tai motivaatiota uusien tyylien ja taitojen opiskeluun. Kaikki kuvat luovutettiin minulle digitaalisessa muodossa, joko sähköpostin tai muistitikun kautta. Metropolian viestinnän opiskelijoiden lisäksi projektiin osallistui yksi englantilainen vaihto-oppilas, joka opiskelee Lontoolaisessa korkeakoulussa (*London College of Communication*) kirjan sidontaa.

Taulukko 1. Projektin osallistuneet opiskelijat

3 Masters Of Illustration –konseptin kuvaus

Seuraavassa luvussa käsittelen lyhyesti sitä mistä opinnäytetyöprojektissa on kyse, mitä sillä pyritään saavuttamaan ja mikä on Masters Of Illustration -kirja, josta käytän tässä opinnäytetyössä myös lyhennettä MOI-kirja. Kirjan valmistamisen projekti on ollut alun perin oma toimeksiantoni, joka päädyttiin toteuttamaan yhdessä *kolmenkymmenen* muun Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijan kanssa Metropolian viestinnän koulutusohjelman markkinointia varten. Suunnittelemani MOI-kirja on sataisivuinen digitaalisen kuvittamisen käsikirja, jossa esitellään erilaisia kuvitustekniikoita ja –tyylejä. Kirjasta on painettu syksyn 2012 aikana 150 kappaleen painos, joka jaetaan pääasiassa Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman yhteistyökumppaneille.

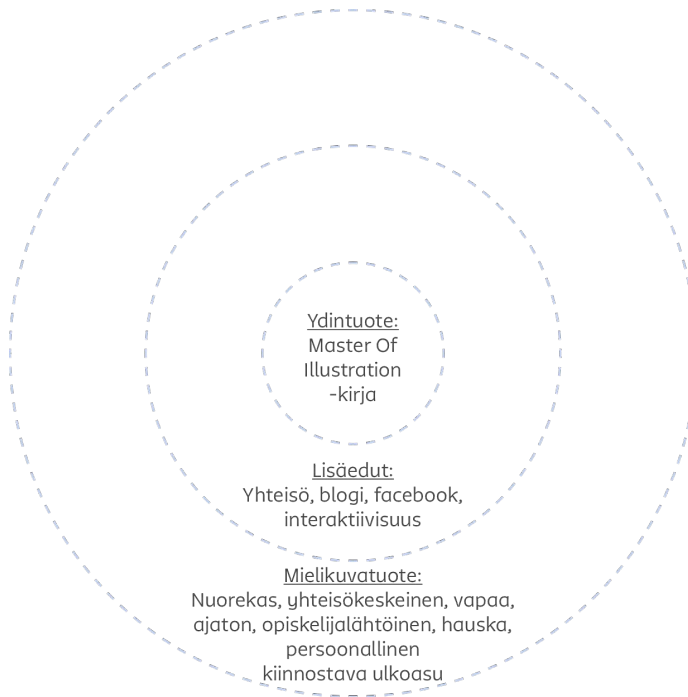
Kirjan suunnittelu- ja tuotantoprosessi on laaja projekti, joka pitää sisällään monenlaista erilaisia suunnittelua ja isojen kokonaisuuksien hallintaa. Kirjan valmistamisen yhteydessä tekijän täytyy pystyä organisoimaan materiaalien kulkua, pyrkiä pysymään sovitussa aikatauluissa, tekemään painotarjouksia, markkinoimaan projektia ja huolehtimaan sen tiedotuksesta. Kirjan tuotannollisessa valmistuksessa tekijän on huolehditta-

va, että kokonaisuudesta tulee selkeä ja tyylikäs mutta samalla persoonallinen ja mielinpainuva teos.

3.1 Ydintuote

Ideoimani konseptin ydintuote on opiskelijayhteisön yhdessä tekemä ja tuottama kirja. Yleisellä käsitteellä kirja, tarkoitetaan viestinnän välinettä, jolla kuvaillaan, selitetetään ja välitetään informaatiota. Kirjoilla pyritään yleensä viihdyttämään, ilahduttamaan, provosoimaan ja herättämään tunteita lukijassa (Eemeli Nieminen, 2011). *Masters Of Illustration* –kirja on pääsääntöisesti kuvakirja, joka viestii lukijalle Metropolian viestinnän koulutusohjelman sisällöstä, opiskelijoiden kiinnostusten kohteista, taidoista ja luovuudesta. Kirjalla on myös toiminnallinen puoli, sillä se sisältää harjoitustehtäviä, jotka aktivoivat lukijoita osallistumaan itse kuvitusten tekoon. Kirjan harjoitustöiden avulla lukija tutustuu monipuolisesti kauttaaltaan kirjan sisältöön, ja saa joitain esimerkkejä siitä mitä kaikkea Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opetus pitää sisällään.

Konseptin ydintuotteen lisäksi, projekti tarjoaa lisäetuna mahdollisuuden tutustua kuvituksiin digitaalisessa muodossa joko Facebookin tai myöhemmin tässä opinnäytetyössä esittelemäni prosessipäiväkirjan avulla. Sosiaalisen median keinoin kuka tahansa voi päästä osaksi MOI-yhteisöä ja saada mahdollisuuden vuorovaikutukseen kirjan tekijöiden kanssa. Ydintuotteen ja lisäetujen lisäksi tuotteelle voidaan määritellä myös kolmas merkitys, mielikuvatuote, joka rakennetaan ydintuotteen imagon ja markkinoinnin kautta (Kuvio 1). Kirjan markkinoinnilla ja ulkoasulla on pyritty korostamaan näitä edellä mainittuja ominaisuuksia, joita MOI-kirjan yhteydessä ovat muun muassa yhteisöllisyys, opiskelijälähtöisyys, luovuus ja nuorekkuus. Lisää projektin aikaisista markkinoinnin keinoista luvussa 4.1 Kerääminen ja ulkoasusta luvussa 4.4.2 *Master Of Illustration* -kirjan visuaalinen ilme. (Etälukio, 2012)

Kuvio 1. Tuotteen muodostamisen osa-alueet

Yleensä kirjan suunnittelussa tulee ottaa huomioon julkaisun ajankohta, tyyli, kohde-ryhmä, budjetti, myyntihinta sekä visuaalinen ja käsitteellinen sisältö. Koska MOI-kirja on Metropolian ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman kustantama julkaisu, ei sille missään projektin vaiheessa tarvinnut miettiä myyntikanavia tai -hintaa. Painokustannukset tuli kuitenkin säilyttää mahdollisimman alhaisina, joten eri painojen kilpailuttaminen, sekä painomateriaalien ja painotavan miettiminen oli tärkeää. Masters Of Illustration kirjasta tehtiin pehmeäkantinen ja liimasidottu A5-kokoinen käsikirja, joka päätettiin painaa Metropolia Ammattikorkeakoulun omassa Digipainossa Espoon Lepävaarassa marraskuussa 2012.

Masters Of Illustration -kirjan sisältämä kuvitusmateriaali on kerätty opiskelijoilta keväen 2010 aikana, ja kirja on pääosin valmistettu vuonna 2012. Kirjan kieli on englanti, koska siihen osallistuminen on ollut avointa myös Metropolian viestinnän koulutusohjelmassa opiskeleville vaihto-opiskelijoille. Suuri osa projektin sisällöstä on tallennettu sähköisessä muodossa projektipäiväkirjaan (<http://moikirja.blogspot.com>), joten englannin kieli on luonnollinen valinta myös kansainvälistä, digitaalista ympristöä ajatellen. Koska sisällöllistä tekstiä on hyvin vähän, ei sen kääntäminen useammalle kielelle ole ollut kirjan ymmärtämisen kannalta merkityksellistä. Kirjan kuvateksteinä toimii kuvitusten yhteydessä ainoastaan kuvittajan nimitiedot. Kirjaa ei ole jaettu eri lukuihin, vaan

viestinnän suuntaumisvaihtoehtojen kuvitukset esitellään satunnaisessa järjestyksessä, josta kerron tarkemmin luvussa 4.2.1 Rytmyitys. Kuvituksien lisäksi kirja sisältää lyhyen esittelyn takakannessa, johdannon, hakemiston, harjoitustehtäviä, ammattisanaston, kuvittajien yhteystiedot ja MOI-diplomin. Kirjan sisällöstä lisää myöhemmin tässä luvussa, kappaleessa 2.3 Sisältö.

3.2 Nimi

Masters Of Illustration -kirja sai projektinimen *MOI* jo ennen varsinaista nimeään, tammikuussa 2010. Nimen tuli olla helposti muistettava ja tunnistettava, jotta se jäisi helposti Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman henkilökunnan ja opiskelijoiden mieleen. Idea nimestä syntyi opinnäyteseminaarikeskustelun tuloksena, kirjan ajatuksesta esitellä opiskelijoita kirjassa teemalla “Moi, tässä me nyt ollaan!”. MOI-termi vakiintui käytössä niin nopeasti, että päätin säilyttää sanan myös lopullisen teoksen nimessä, ja keksiä uuden, teoksen sisältöä paremmin kuvaavan nimen kirjainten M, O ja I taakse.

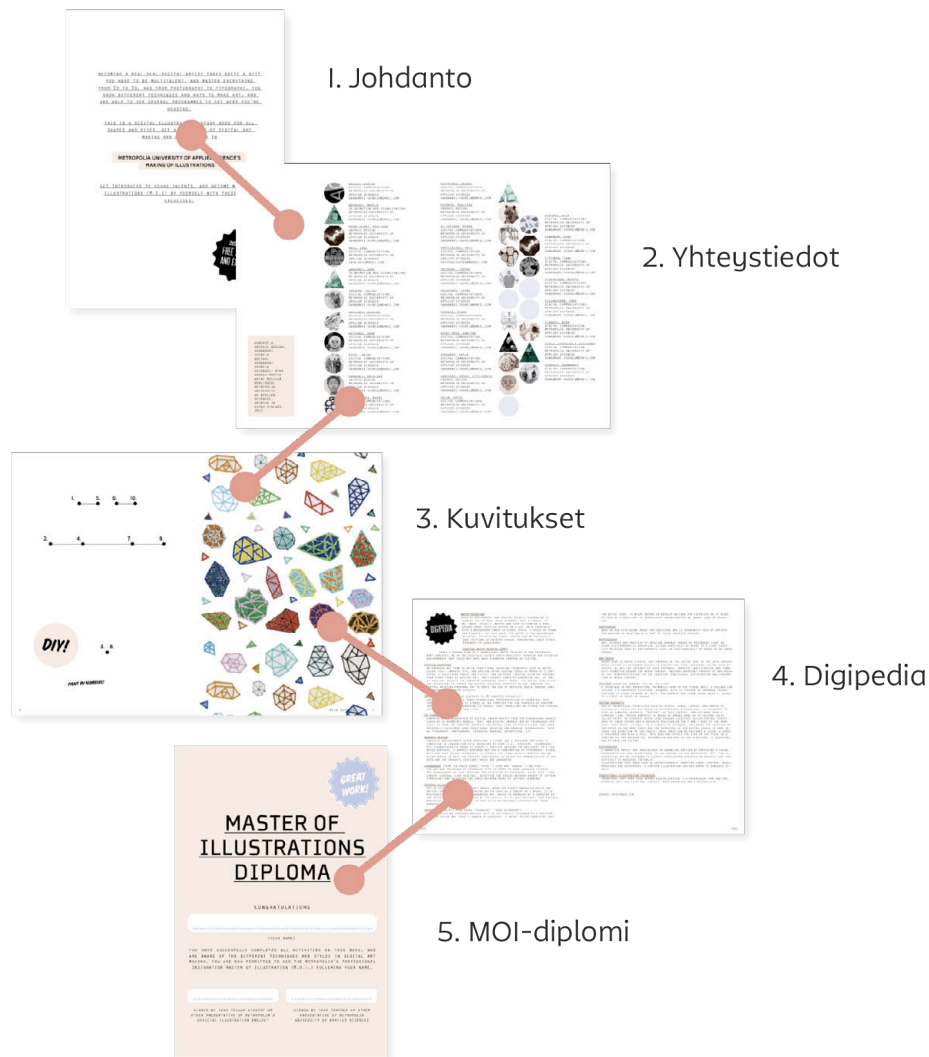
Kirjan kustantaja Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelma toivoi, että kirjasta kävisi selkeästi ilmi se, että se on viestinnän opiskelijoiden tekemä laitos, joka on tehty viestinnän koulutusohjelmaa varten. Tästä syystä yritin pitkään liittää sanan ‘Metropolia’ osaksi nimeä, siinä kuitenkin onnistumatta. Olin päättänyt käyttää I-kirjaimen paikalla sanaa Illustration, enkä yksinkertaisesti keksinyt mitään järkevää täytesanaa kirjaimen O taakse, jotta nimestä tulisi yhtään järkevä kirjan imagoon nähdessä. Projektin aikana nimivaihtoehtoina kulki muunmuassa seuraavat: *Matter Of Illustration*, *Metropolias Official Illustration*, *My Own Illustration* ja *The Making Of: Illustrations*.

Lopuksi päädyin valitsemaan kirjan nimeksi englanninkielisen ‘*Masters Of Illustration*’, joka tarkoittaa suomeksi kuvittamisen mestareita, tai kuvitusmaistereita. Nimen on tarkoitus sopia kirjan kuvitusoppi aiheiseen teemaan, ja sen voi mielikuvallisesti liittää osaksi Metropolian viestinnän opiskelijoiden ammatillista osaamista (Sannamari Vuorela, Bachelor Of Arts and Sciences, *Master Of Illustration*). Masters Of Illustration on myös omanlaisensa vastine vuosittain järjestettävälle Aalto yliopiston maisteriopiskelijoiden päättötöinäytellylle, Masters of Artsille.

3.3 Sisältö

Masters Of Illustration –kirja on jaettavissa viiteen eri tyyppiseen osioon joita ovat 1.) Johdanto, 2.) Kirjan kuvittajien yhteystiedot, 3.) Kuvitustyöt 4.) Digipedia – digitaalisen taiteen sanasto 5.) Diplomi (Kuvio 2). MOI-kirja alkaa lyhyellä, sivunpituuisella johdannolla, jossa kerrotaan hieman kirjan taustasta ja tulevasta sisällöstä. Johdannossa mainitaan myös kirjassa olevat tehtävät, joiden avulla lukija voi halutessaan ansaita itselleen kuvittajamaisterin tittelin ja MOI (Masters Of Illustration) diplomin. Johdannon jälkeen, kirjan sivuilta 2–3, löytyy kuvittajien nimet, opiskelupaikka ja yhteystiedot. Jokaisen opiskelijan yhteystietojen vieressä on pienikokoinen kuva, johon on valittu yksin kunkin kuvittajan edustamista työnäytteistä. Näin lukija voi helposti löytää kiinnostamansa kuvitustyylin tekijän tiedot, ilman että hän joutuu etsimään niitä kirjan sisältä.

Yhteystietojen jälkeen alkaa kirjan varsinainen osuus (kirjan sivut 4–97), joka sisältää opiskelijoiden kuvituksia ja niihin liittyviä tehtäviä. Kirjan lopussa sijaitsee aukeaman pituinen, englannin kielinen, ammattisanasto, jossa avataan kirjassa käytetyt kuvittamiseen liittyvät käsitteet. MOI -kirjassa sanastoa kutsutaan keksimälläni englannin kielisellä termillä “Digipedia”, joka viittaa käytettyyn lähdeaineistoon, nettietosanakirjaan Wikipediaan, sekä englanninkieliseen termiin tietosanakirja, *encyclopedia*. Kirjan viimeiseltä sivulta löytyy tekstissä jo aiemmin mainitsemani, tuoreen kuvitusmaisterin virallinen diplomi, johon jokainen lukija voi halutessaan täyttää omat tietonsa.

Kuvio 2. Kirjan sisältömallinnos

3.4 Identiteetti

Kirjan identiteetin luomisella konseptioija voi helpottaa omia valintojaan projektin suunnitteluvaiheessa. Kun teos on keskeneräinen, on sille suotavaa luoda joku määritelmä, identiteetti, jolla havainnoidaan muille suunnittelijoille ja projektissa mukana oleville toimijoille se, millainen valmiista tuotteesta tulee. Filosofisen määritelmän mukaan identiteetti tekee objektista tunnistettavan ja antaa sille joitakin ominaisuuksia tai piirteitä, joilla on mahdollista erottaa se muista olioista. (Wikipedia, 2012) MOI-kirjan identiteetti muodostuu pääasiassa kielellisestä ilmaisutavasta ja ulkoasusta, jotka välittyvät lukijalle teoksen kokonaisuuden ja visuaalisten elementtien kautta.

Masters Of Illustration suunniteltiin monipuoliseksi teokseksi, jolla esitellään viestinnän opiskelijoita uudesta perspektiivistä, taiteilijoina, työntekijöinä, yksilöinä ja yhteisönä.

Kuvittajilta saadut keskeneräiset luonnokset kuvaavat ennakkoluulotonta ja rohkeaa lähestymistapaa taiteeseen, jossa vastakkainasettelun sijaan, halutaan arvostaa erilaisuutta. Kirjan persoonaa määritteleviä adjektiiveja voisi olla esimerkiksi luova, innostunut, kiinnostunut, aktiivinen, sosiaalinen, leikkisä, ahkera, kunnianhimoinen ja tunnollinen.

Identiteetin hahmottamisella oli projektin aikana suuri merkitys, kun konkreettista sisältöä tai materiaalia kirjaa varten ei ollut vielä olemassakaan. Projektin markkinoinnin aikana kirjan työstäminen oli kesken, ja kaikki havaintomateriaali kirjasta perustui sille suunnitellun konseptin ja identiteetin varaan. Identiteetin avulla voidaan myös muodostaa kirjalle oma äänensävy, josta käytetään englanninkielistä termiä *Tone Of Voice*. Tämä äänensävy ilmenee kirjan tavassa puhutella lukijoita, esimerkiksi käytetäänkö tekstillisessä ilmaisussa puhe- vai kirjakieltä ja millä tavalla tekstit on kirjoitettu, ystävällisesti, aggressiivisesti, lapsellisesti, virallisesti ja niin edelleen. MOI-kirjan äänensävy on puhekielinen, nokkela, nuorekas ja se tukee kirjalle suunniteltua identiteettiä, jolla halutaan liittää kirja osaksi MOI-yhteisöä.

4 MOI-kirjan tuotanto- ja suunnitteluprosessin mallinnos

Opinnäytetyön tuotannollisen prosessin kuvaus etenee Filofian Akatemian luovan prosessimallin mukaisesti. Filosofian Akatemia on konsultointiyritys, joka tekee tutkimus- ja koulutustyötä yrityksille. Filosofian Akatemia prosessimalli koostuu viidestä tärkeästä vaiheesta: Kerääminen, Valikointi, Luonnostelu, Jalostaminen ja Viimeistely (Kuvio 3).

1. Kerääminen (Ideoiden kerääminen, projektin käynnistäminen ja markkinointi opiskelijoille)

2. Valikointi (Aineiston läpikäyminen, onko keräysvaihe onnistunut?)

3. Luonnostelu (Ideointi kohtaa tuotannon, toimiiko idea käytännössä?)

- Visiointi (Mitä tuote voisi olla?)

- Hahmottelu (Ensimmäiset konkreettiset luonnokset)

4. Jalostaminen (Kirjan tuotantovaihe, ulkoasun määrittäminen)

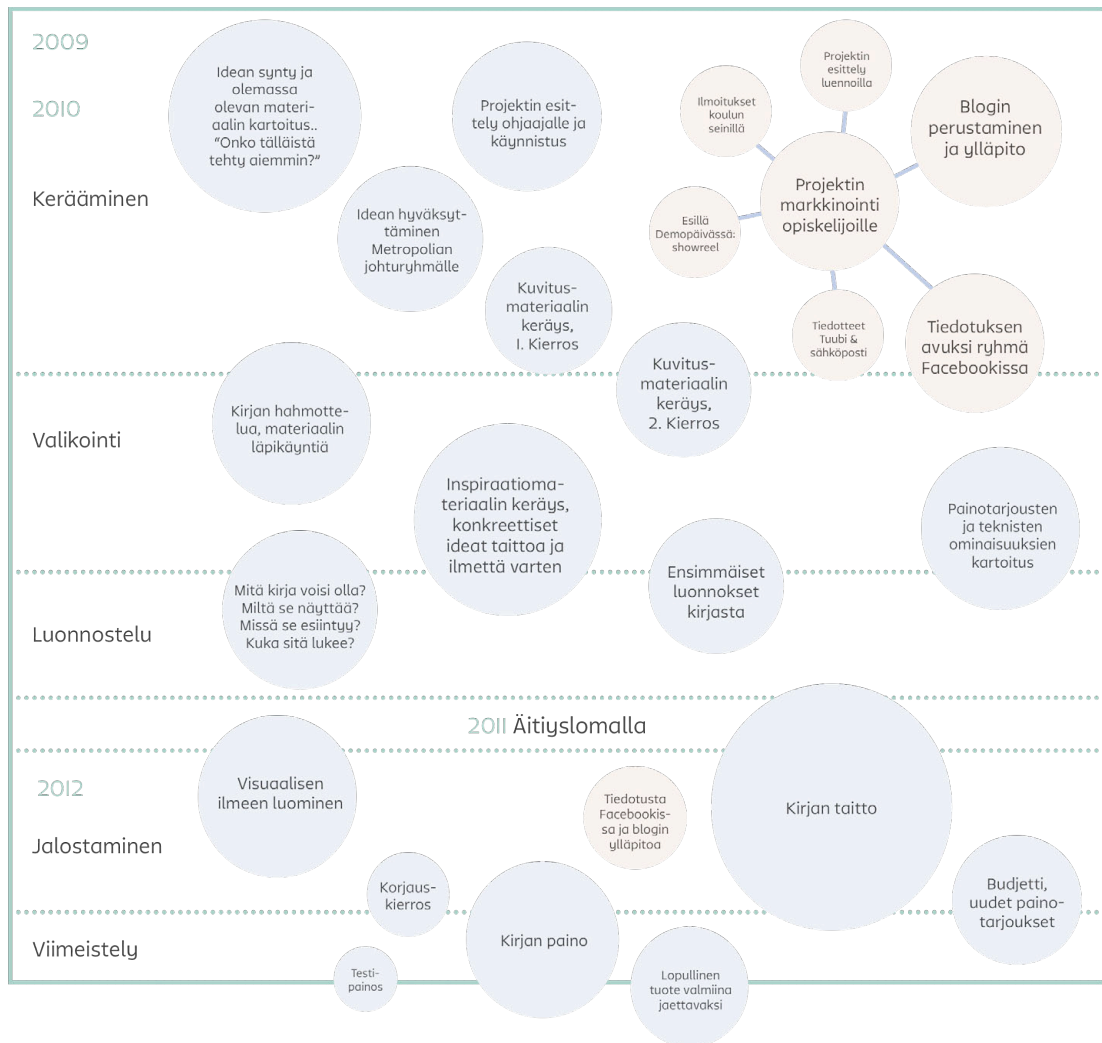
5. Viimeistely (Päätös projektin valmistumisesta)

- Loppusalaus (Kirjan tarkistus ja painaminen)

Kuvio 3. Filosofia Akatemian prosessimallinnoksen pääpiirteet

Seuraavissa luvuissa esittelen vaihe vaiheelta prosessin kulkua ja erilaisia luovan suunnittelun työmenetelmiä. Olen valinnut Filosofian Akatemian prosessimallin, esitteläkseni prosessin kulkua mahdollisimman selkeästi ja jäsenneilysti opinnäytetyön kirjallisessa osassa, ja ottaakseni itse paremmin huomioon pitkän aikavälin suunnittelun kaikki osa-alueet. En ole käyttänyt edellämainittua tekniikkaa työskentelyssäni, enkä ota kantaa siihen onko se paras toimintatapa. Mielestäni työvaiheiden jakaminen Filosofian Akatemian mukaisiin kokonaisuuksiin helpottaa lukijaa hahmottamaan työnkulkua, ja auttaa itseäni käsittelemään ja pilkkomaan selkeämmin prosessin työvaiheita (Järvilehto 2009).

Prosessikuvauksen ensimmäinen työvaihe, kerääminen, sisältää kuvauksen idean kehittämistä ja projektin markkinoinnin keinoista opiskelijoille. Seuraavassa vaiheessa, valikointi, testaan idean toimivuutta, kyseenalaistamalla saamani kuvamateriaalin toimivuuden, ja muodostamalla aineistosta erilaisia kokonaisuuksia, erilaisia käyttötarkoituksia varten. Valikoinnin jälkeen siirryn luonnosteluvaiheeseen, jossa annetaan inspiraation ja ajatusten kuljettaa työtä eteenpäin. Kolmannessa vaiheessa, luonnostelu, kehitän kirjan lähtöideaa eteenpäin, muodostamalla kuvitusten ympärille niitä yhdistävän teeman. Tarkkaan harkitun teeman avulla valikointivaiheessa ilmenneet ongelmat ratkeavat, ja projekti saa uutta tuulta purjeisiinsa. Kun valikointi- ja luonnosteluvaiheissa selvinneet uhkatekijät ja mahdollisuudet on ratkaistu, siirrytään konseptin jalostusvaiheeseen. Jalostaminen sisältää MOI-kirjan tuotannollisen osuuden kuvauksen. Luvussa 3.4 Jalostaminen käsittelem yksityiskohtaisesti Masters Of Illustration -kirjan visuaalisen ilmeen eri osa-alueet, ja annan lukuisia esimerkkejä kirjan tuotannon eri vaiheista ja ulkoasusta. Viimeinen Filosofian Akatemian prosessimallinnoksen mukainen työvaihe on Viimeistely, joka yksinkertaisimmillaan on päätös kirjan valmistumisesta ja sen yleisilmeen tarkastuksesta. Kaikki prosessin työvaiheet lueteltuina yksityiskohtaisemmin alla olevassa taulukossa (Kuvio 4).

Kuvio 4. Masters of Illustration –projektin mallinnos

4.1 Kerääminen

Keräämisvaihe on Filosofian Akatemian tutkija Lauri Järvilehdon (2009) mukaan tarkoitus pitää täysin kriittittömänä, ja sen aikana kerätään niin paljon aiheeseen liittyvää tietoa ja materiaalia kuin mahdollista (Järvilehto 2009).

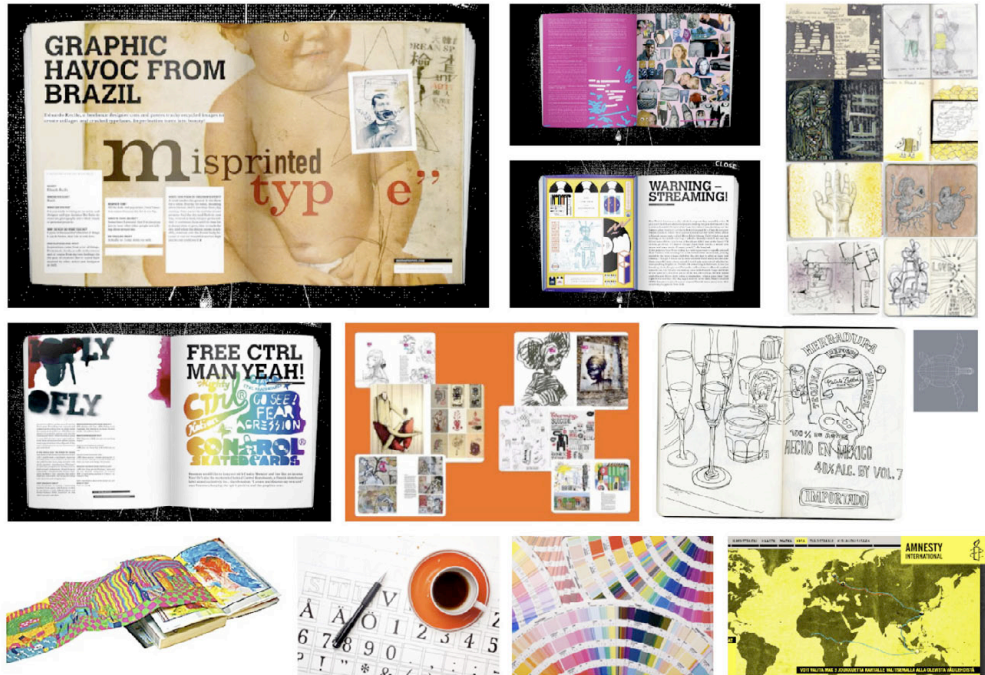
MOI-kirjan valmistamisen vaiheessa *Kerääminen* ideoitiin konseptia, etsittiin siihen liittyvää kirjallisuutta ja esitettiin idea kirjasta potentiaaliselle asiakkaalle, Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelmalle. Kirjan valmistamisesta tiedotettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijoita, ja projektille laadittiin markkinointisuunnitelma. Markkinoinnin avulla projektiin kerättiin kuvamateriaalia opiskelijoilta, MOI-kirjaa ja sen yhteyteen perustettua verkkopäiväkirjaa (<http://moikirja.blogspot.com>) varten. Kirjan markkinointi tuli aloittaa heti projektin en-

simmäisessä vaiheessa, jotta sen sisällöntuottamiseen saatiin mukaan mahdollisimman paljon osallistujia.

4.1.1 Projektin käynnistäminen

Konkreettinen projektin käynnistäminen tapahtui esittelemällä MOI-kirjan ideologiaa Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijoille ja ilmoittamalla heille mahdollisuudesta osallistua kirjan valmistukseen. Tutustuin kulttuurialan julkaisuihin, jotka koin aihepiirin kannalta kiinnostaviksi tai hyödyllisiksi. Tein havaintoja, joiden kautta huomasin ettei Suomessa tuotettua digitaaliseen kuvittamiseen liittyvää kirjallisuutta löytynyt juuri lainkaan. Kiinnostavimmat suomalaiset teokset olivat Pingstate ry:n kustantama, nettiyhteisön jäsenten kuvituksista koottu teos: Pingstate.nu (Pingstate ry, 2008), ja kuvitusagentuuri Napa Illustrationin julkaisemat Katalogit I (Napa Illustrations, 2008) ja II (Napa Illustrations, 2009).

Aloin kokoamaan kirjoista ja internetistä löytämästäni kuvamateriaalista erilaisia fiilistauluja, englanniksi *moodboard*, jotka voivat sisältää erilaista inspiroivaa materiaalia niin tyylien kuin värienkin suhteen. Vastaavanlaisten taulujen avulla suunnittelijat havainnoivat usein toisilleen tai asiakkailleen toteutettavan teoksen ulkoasua ja tunnelmaa (*look and feel*). Moodboardeissa ei tarvitse olla saman aihepiirin sisältöä, vaan siinä voidaan käyttää mitä tahansa aineistoa, jonka avulla herätetään oikeanlaisia mielikuvia tuotteesta. Alla esimerkki (Kuvio 5) ensimmäisestä projektia vasten tekemästäni moodboardista, joka sisältää inspiraatiokuvia kirjasta ja siihen hakemastani sisältöaineistosta.

Kuvio 5. Inspiraatiotaulu kirjan suunnittelun apuvälineenä, tammikuu 2010

4.1.2 Kuvitusmateriaalin kerääminen

Seuraavissa luvuissa esittelen MOI-projektin markkinoinnin keinoja. Projektin markkinointi sisältää runsaasti vuorovaikutusmahdollisuuksia ja esittelee luovan suunnittelu-proessin kulkua projektipäiväkirjan avulla, samalla tukien MOI-kirjan teemaa luovan prosessin kuvaajana. Projektin markkinoinnin esittelystä kerron ratkaisuistani, miksi päädyin valitsemiini markkinointikeinoihin ja mitä asioita tulee ottaa huomioon yleisesti osallistavan markkinoinnin suunnittelussa. Opinnäytetyössä kuvaamaani kirjaoprotektiä on markkinoitu ensisijaisesti Metropolian viestinnän opiskelijoille, jotta heidät saataisiin mukaan kirjan valmistamiseen. Opinnäytetyöni keskittyy kirjan suunnittelu- ja tuotanto-prosessin kuvaukseen, joten valmiin tuotteen jatkomarkkinointi rajautuu tässä opinnäytetyössä käsiteltävän markkinoinnin ulkopuolelle.

MOI-kirjaoprotektiin markkinointi on aloitettu helmikuussa 2010. Kirjaan etsittiin osallistujia Metropolian viestinnän opiskelijoiden keskuudesta, ja oprotektiä markkinoitiin Metropolia Ammattikorkeakoulun ilmoitustauluilla Tikkurilassa, sähköpostitse, Metropolian omalla sähköisellä foorumilla Tuubissa, Facebookissa ja oprotektiä varten perustetussa verkkopäiväkirjassa Bloggerissa (<http://moikirja.blogspot.com>). Opinnäytetyön valmistamisen jälkeen kirjaa tarvitsee markkinoida uudelleen, uudelle yleisölle.

4.1.3 Osallistavan markkinoinnin käyttö

Osallistava markkinointi voidaan kuvata kaksisuuntaiseksi kommunikaatioksi tai jopa yhteistyöksi yrityksen ja sen asiakkaiden välillä. *Asiakas* on innovatiivinen, suunnittelee, toteuttaa, muokkaa ja osallistuu *yrityksen* markkinointiin joko oma-aloitteisesti tai yrityksen pyynnöstä. Osallistamisen avulla sitoutetaan asiakas ja luodaan vuorovaikutussuhde asiakkaan ja yrityksen, tuotteiden, palveluiden tai brändin välille. (Sernovitz, 2009)

”Tell me and I forget, show me and I might remember, involve me and I will understand” –Confucius 450 eKr.

Teemu Takalan (2007) mukaan osallistavaa markkinointia suunniteltaessa tulee kysyä minkälaista vuorovaikutusta kohderyhmälle voidaan tarjota. Hyvän markkinoinnin tulisi olla merkityksellistä, sekä antaa mahdollisuus luoda, oppia ja jakaa jotain uutta, syventää brändikokemusta tai yksinkertaisesti antaa mahdollisuus hauskanpitoon. Parhaimmassa tapauksessa vastaanottaja välittää markkinointiviestiä kohderyhmän keskuudessa, jolloin syntyy verkostoefekti. (Takala, 2007. s. 47)

Verkostoefektillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yleisö markkinoi tuotetta yrityksen puolesta. Kun tuote on jollain tasolla tarpeeksi kiinnostava, siitä keskustellaan ja tieto siitä leviää eteenpäin kuin itsestään. Verkostoefektin lisäksi tällaisesta markkinoinnista käytetään tänäpäivänä myös käsitettä viraalimarkkinointi, eli Word-Of-Mouth markkinointi. Sernovitzin (2009) mukaan viraalimarkkinointi koostuu kahdesta osuudesta: se antaa ihmisille syyn puhua tuotteesta, palvelusta tai yrityksestä, ja toisaalta helpottaa kyseisen puheen syntymistä. Viraalimarkkinoinnin voidaan sanoa edustavan kaikkea sitä, jonka avulla kuluttajat puhuvat ja markkinoivat toisille kuluttajille. Viraalimarkkinoinnissa on siis kyse kuluttajien välisestä markkinoinnista, joihin itse yritys ei välttämättä ainaakaan tehokkaasti pysty vaikuttamaan.

MOI-kirjan markkinoinnissa tavoiteltiin hyvää vuorovaikutusta ja tehokasta verkostoefektiä opiskelijoiden keskuudessa. Markkinointi suunniteltiin sellaiseksi, että opiskelijat keskustelisivat siitä keskenään ja mainostaisivat keskusteluissaan mahdollisuutta osallistua projektiin. Masters Of Illustration -projektin mainokset jätettiin salaperäisiksi ja yksinkertaiseksi (Kuvio 6), jotta ne aiheuttaisivat mahdollisimman suurta kiinnostusta projektille perustettua verkkopäiväkirjaa kohtaan. Lisää verkkopäiväkirjasta myöhemmin tässä luvussa, kappaleessa 3.1.6 Prosessipäiväkirja. Muutama päivä ilmoitusten kiinnittämisen jälkeen sain silloisen opinnäytetyöohjaajani, Nina Kangas-Raution, avulla

lähetettyä kaikille viestinnän koulutusohjelman opiskelijoille projektia tarkasti esittelevän tiedotteen sähköpostitse.

Kuvio 6. Esimerkkejä kirjan markkinoinnissa käytetystä aineistosta (www-bannerit)

4.1.4 Osallistumismotivaatio

Sosiaalisen median nopea kehittyminen ja verkkoyhteisöjen kasvu on aktivoanut kuluttajia osallistumaan yhä enemmän yritysten markkinointiin. Sosiaaliselle medialle (*social media*) on kirjallisuudessa ja internetissä paljon erilaisia määritelmiä, joista kaikille yhteisenä tekijänä on yhteisen sisällön luominen. Verkossa toimivan avoimen lähdekoodin tietosanakirja *Wikipedian* mukaan sosiaalinen media on prosessi, jossa yksilöt ja ryhmät rakentavat yhteisiä merkityksiä käyttäen apunaan yhteisöjä ja verkkoteknologioita. (Wikipedia – Sosiaalinen media, 2012)

Tämän päivän kuluttajat haluavat päästä osallistumaan ja seuraamaan projektien kulua mahdollisimman tehokkaasti. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii myös digitaalisen viestinnän konkarien, Salmenkiven ja Nymanin (2007, 217) esimerkki siitä miten tulevaisuuden yritykset joutuvat kilpailemaan halvan hinnoittelun sijaan palvelukokemuksilla. Kokemuksella tarkoitetaan sitä, ettei tulevaisuudessa markkinoida välttämättä enää itse tuotetta, vaan tuotteista syntyvää kokemusta. Kukaan ei halua ostaa jäätelöä vain syömisen vuoksi, vaan kuluttajat ostavat jäätelön nauttiakseen sen aiheuttamasta mie-

lihyvästä mieluisassa ympäristössä. Yritysten on siis keksittävä tuotteilleen uusia keinoja tulla osaksi ihmisten arkea ja kokemuspiiriä. Ihmisten kokemushakuisuuteen ja osallistumishalukkuuteen vaikuttavat toisaalta myös teknologian kehittyminen, ja laajakais-tayhteyksien paraneminen, jotka ovat antaneet yhtäläiset vuorovaikutusmahdollisuudet ikään, sukupuoleen, koulutukseen tai asuinpaikkaan katsomatta.

Osallistuminen voi tapahtua monella eri tavalla, riippuen esimerkiksi siitä, kuka osallistumisen suorittaa ja miten osallistuminen suoritetaan. Osallistuminen voi olla joko suoraa tai epäsuoraa, riippuen siitä, ottaako osallistuja itse osaa vai ottaako joku muu osaa osallistujan puolesta. Osallistuminen internetissä voidaan jakaa kahteen eri muotoon: aktiiviseen tai passiiviseen osallistumiseen (Salmenkivi & Nyman, 2007, 42–44). Aktiivisella osallistumisella tarkoitetaan sitä, että osallistujat toimivat aktiivisesti internetissä ottaen kantaa ja vaikuttaen muiden käyttäytymiseen ja tunteisiin. Aktiiviseksi osallistumiseksi voidaan lukea esimerkiksi osallistuminen yhteisöllisen median luomiseen tai blogien ylläpitämiseen. Passiiviseksi osallistumiseksi voidaan määritellä osallistuminen, jossa ei olla suorassa vuorovaikutussuhteessa muiden kanssa, vaan osallistuminen suoritetaan esimerkiksi lukemalla suosituksia ja blogeja. Tällöin osallistuja ei toiminnallaan vaikuta muiden osallistujien käyttäytymiseen tai tunteisiin.

MOI-projektin aktiivisia osallistujia ovat selkeimmin ne, jotka ovat osallistuneet projektiin omilla kuvituksillaan tai kommentteillaan. Passiivisten osallistujien määrää projektin yhteydessä on vaikea tarkkailla, mutta verrattain suuri määrä opiskelijoita on oman käsitykseni mukaan ollut tietoisia projektin kulusta, joten sana opiskelijoiden keskuudessa lienee kiertänyt.

Entä miksi ihmiset yleensä haluavat osallistua MOI-projektin kaltaisiin osittain verkossa tapahtuviin hankkeisiin? Salmenkiven ja Nymanin (2007, 46–47) mukaan aktiiviselle osallistumiselle internetissä voidaan määritellä neljä motivaattoria: yhteenkuuluvuuden luominen, yhteisöön kuulumisen tuoma valta, mahdollisuus erottua joukosta ja tekemisen mielekkyys. Osallistuminen yhteisen sisällön luomiseen luo yhteenkuuluvuutta.

4.1.5 Prosessipäiväkirja

Tärkeä osa MOI-projektin toteutumista on vahvan kuvittajayhteisön muodostuminen, jonka avulla projektia markkinoidaan (viraalimarkkinointi) ja kirja saadaan toteutettua.

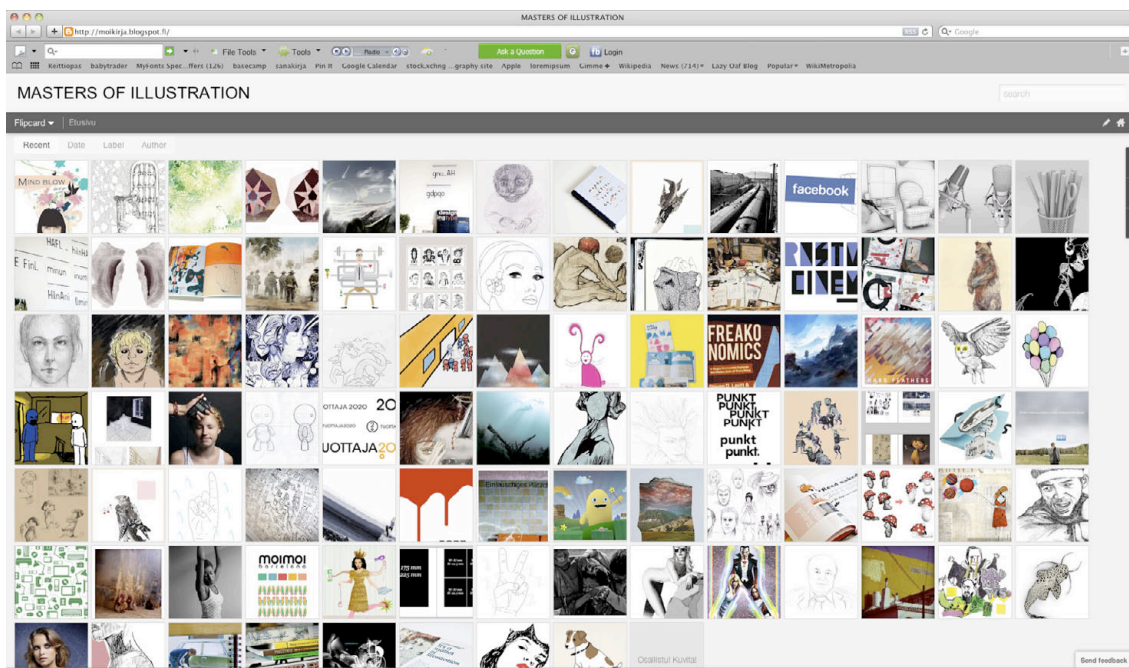
Jotta projektin perusluonne, yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen tulisi mahdollisimman hyvin esille, oli itsestään selvää käyttää projektin yhteydessä osallistavaa markkinointia. Moderni, digitaalinen markkinointi sopii lisäksi parhaiten kohderyhmän tarpeisiin, sillä yleisen tiedon mukaan suuri osa digitaalisen viestinnän opiskelijoiden ajasta kuluu tietokoneiden parissa.

Toteuttaakseni Takalan (2007) merkityksellisen markkinoinnin kriteerit antaa kohderyhmälle mahdollisuus luoda, oppia ja jakaa uutta, keräsin opiskelijoiden lähettämät materiaalit yhteiseen prosessipäiväkirjaan. Tällä tavoin opiskelijoilla oli tasavertaiset mahdollisuudet vuorovaikutukseen, uuden luomiseen, oppimiseen ja jakamiseen. Perustin verkkoon tiheästi päivittyvän digitaalisen prosessipäiväkirjan, josta käytän jatkossa myös englannin kielestä johdettua, ja käytössä yleisesti vakiintuneempaa termiä, blogi. Wright (2006, 7) määrittelee blogin (blog) internet-sivuksi, joka koostuu blogin kirjoittajan luomista viesteistä ja muusta sisällöstä. Nämä kirjoitukset ja muut sisällöt on yleensä järjestetty sivustoilla kronologisesti ja niitä pystyy kommentoimaan. Blogien käyttö markkinoinnin keinona sisältää neljä mahdollisuutta: mahdollisuus kehittää ideoita, mahdollisuus kehittää tuotteita, mahdollisuus saada näkyvyyttä ja mahdollisuus toimia paremmin tiimeissä (Wright, 2006, 45–52). Blogin lukijat osallistuvat kommentoimalla ideoiden ja tuotteiden jalostamiseen, mutta myös niiden torjumiseen.

Blogi perustettiin Googlen ylläpitämään maksuttomaan, Blogger-palveluun. Blogitiliä varten projektille tuli avata oma sähköpostiosoite, jota käytin myös kuvitusmateriaalin keräämisessä. Säilytin blogin ulkoasun mahdollisimman yksinkertaisena, jotta se ei rajaisi kuvitusten tai tulevan kirjan tyyliä millään tavalla. Blogiin liitettiin yksinkertainen MOI-tunnus, jota käytettiin myöhemmin myös muissa kirjan markkinointimateriaaleissa. MOI-tunnus on käsialatekstillä kirjoitettu, musta MOI-sana valkoisella taustalla. Käsialakirjoitus symboloi kirjan teemaa, prosessia.

Keräsin helmikuun 2010 alussa blogiin mahdollisimman erilaista sisältöä tekemällä sinne itse luonnoksia ja pyytämällä ystäviltäni kuvituksia julkaistavaksi verkkopäiväkirjassa. Näin opiskelijoille luotiin illuusio siitä, että projektiin on jo osallistunut henkilöitä ja se on herättänyt nopeasti runsasta kiinnostusta. Pyrin päivittämään blogia monta kertaa vuorokaudessa, jotta sivustolla vierailijoille olisi tarjolla aina jotain uutta nähtävää. Vilkkaan päivitystahdin ideana oli koukuttaa opiskelijat seuraamaan aktiivisesti blogia ja innostaa heidät liittymään osaksi MOI-kollektiivia.

Alkuperäinen blogin ulkoasu oli hyvin perinteinen, *blogimainen*, alaspäin rullattava sivusto, joka muodostuu peräkkäisistä viestiketjuista. Sivu oli selkeä, hyvin pelkistetty ja helposti navigoitavissa. Uusimmat kuvitukset näkyivät viestiketjussa aina ylimpänä, ja kuvittajia pystyi helposti etsimään nimihaun tai merkintöjen, *tagien* avulla. Blogin ulkoasussa ei ollut mitään vikaa, mutta keväällä 2012 päätin uudistaa ilmeen muistuttamaan enemmän kuvagalleriaa (Kuvio 7) kuin blogia. Tämän uudistuksen tein sivustolle siksi, ettei sitä päivitetä enää aktiivisesti. Gallerian kautta blogin lukija pystyy ensivilkaisulla hahmottamaan blogin sisällön, ja klikkaamaan itsensä helpommin kiinnostaviin kohteisiin.

Kuvio 7. Masters of Illustration -blogin ilme, 2012

Blogin lisäksi perustin projektille kevään 2010 aikana oman Facebook-sivun (Kuvio 8), johon pyrin houkuttelemaan projektin osallistujia helpottaakseni kirjaan liittyvien asioiden tiedotusta. Suuri osa osallistuneista opiskelijoista, oli ilmoittanut yhteystiedoikseen Metropolian sähköpostiosoitteen, joka lakkaa automaattisesti toimimasta valmistumisen jälkeen. Tästä syystä näiden opiskelijoiden kontaktoiminen ajan kuluessa oli haastavaa, ja Facebook muodosti näin viestin kululle hyvän taustatuen. Kokosin kuvitustöiden "parhaimmistosta" esimerkkejä showreeliin, joka esitettiin 19. toukokuuta 2010 Metropolian viestinnän koulutusohjelman järjestämässä Demopäivässä. Kirjaprojektia pyrittiin kokonaisuudessaan markkinoimaan mahdollisimman montaa eri reittiä, jotta tieto projektista leviäisi varmimmin kaikkien opiskelijoiden ulottuville.

Kuvio 8. Näkymä MOI-ryhmän Facebook sivusta marraskuussa 2012

4.1.6 Tulokset

MOI-projektiin haettiin osallistujia Metropolia Ammattikorkeakoulun graafisen suunnittelun, digitaalisen viestinnän ja 3D-animoinnin ja -visualisoinnin koulutusohjelmista. Henkilökohtainen tavoitteeni oli saada heitä mukaan yhteensä noin 20–30 kappaletta. Tavoittelin saavani lähetettyjä kuvia per henkilö mielellään useamman kappaleen, minimissään noin 3–5 kuvaa per opiskelija. Näin kuvien valinta kirjan yleisilmeeseen sopivaksi tulisi olemaan helpompaa, ja lopputuloksen laadukkuus olisi helpompi varmistaa.

Intensiivisen markkinoinnin tuloksena projektiin saatiin neljässä viikossa mukaan 35 opiskelijaa, ja yli sata erilaista kuvitusta. Googlen ylläpitämän sivuston seurannan mukaan blogia oli käyty Suomesta katsomassa lokukuuhun 2012 mennessä 4063 kertaa. Eniten kiinnostusta blogissa on saanut osakseen julkaisut: Osallistumisohjeet sekä Taru Tittosen ja Aija Sutisen työt. Pääsääntöisesti blogiin on kuljettu Googlen tai Facebook ryhmän kautta. Blogin sisällä on tehty yksi haku sanoilla ”Tuukka Paikkari”. Facebook ryhmässä MOI (facebook.com/mastersofillustration) jäseniä on yhteensä 52, vaikka projektiin osallistui kuvituksillaan vain 35 henkilöä. Tästä voidaan päätellä että projekti on herättänyt kiinnostusta myös joidenkin niiden opiskelijoiden parissa, jotka eivät lukeudu aktiivisiin osallistujiin.

4.2 Valikointi

Lauri Järvilehdon (2009) mukaan valikointivaiheen tärkein tarkoitus on tehdä erilaisia vastakkainasetteluja ja testata mikä teoksessa toimii ja mikä ei. Tällä dialektiseksi metodiksi kutsuttavalla menetelmällä ei ole tarkoitus saavuttaa yhtä parasta ideaa, vaan useita vaihtoehtoja, jotka voidaan sovittaa harmonisesti yhteen. Uudet, odottamattomat yhdistelmät herättelevät ajatuksia ja luovat tehokkaasti uusia ideoita. (Järvilehto 2009, 13-15.)

Valikointivaiheessa asetin vastakkain sekä kirjan konseptin tavoitteet että sisällön. Jouduin tekemään valintoja vastakohtien välillä, ja muodostamaan uusia ideoita yhdistääkseni vaihtoehdot keskenään. Valikoinnin aikana kävin läpi keräysvaiheessa tekemiäni inspiraatiokollaaseja, moodboardeja ja sovitin omia ideoitani yhteen asiakkaalta ja muilta opiskelijoilta saamiini toiveisiin. Metropolia Ammattikorkeakoulun näkökulmasta kirjan tuli olla jossain määrin informatiivinen ja edustuskelppoinen, kun taas opiskelijoilta saadun palautteen mukaan tärkeintä kirjan tunnelmassa oli yhteisöllisyys ja yhdessätekeminen. Virallinen, selkeästi koulun edustusmateriaaliksi alleviivattu kirja, ei kuitenkaan vastaa opiskelijoille luvattua konseptia vapaasti toteutettavissa olevasta luovan alan inspiraatioteoksesta. Ilman selkeää punaista lankaa tai linjaa, kirjasta tulee kuitenkin helposti sekamelska, jonka käyttötarkoitus ja viesti jää kuvaähkyn jalkoihin. Ongelmaksi muodostui se, kuinka sovitaan onnistuneesti kaikkien osapuolten toiveet yhteen, ja saadaan kokonaisuudesta samanaikaisesti tarpeeksi houkutteleva?

Valikoinnin aikana huomasin, että joudun muuttamaan keräysvaiheessa tekemiäni suunnitelmaa toteuttaa kirja, joka sisältää kokonaisuuksia kuvan tekemisen eri työvaiheista. Lisäksi saamani materiaali tuntui hyvin yksipuoliselta, tummasävyiseltä, synkältä ja aloin huolestumaan kirjan kokonaisilmeestä. Materiaalin kokoaminen yhteen teokseen tuntui haastavalta, ja pelkäsin ettei se vastaa tarpeeksi hyvin tavoitetta esitellä viestinnän koulutusohjelman opintojen sisältöä. Vaikka työt olivat laadukkaita, niiden esittäminen rinnakkain, tuntui alentavan niiden arvoa. Kuvien esittämistapa, -järjestys ja valinta nousi suureen arvoon, jotta kirjasta saatiin toivotunlainen. Jouduin karsimaan kirjaa varten saamastani aineistosta pois paljon laadullisesti hyvää, mutta yleisilmeeseen sopimatonta materiaalia. Kun samantyylisten kuvitusten liiallinen toisto väheni, kokonaisuus alkoi tuntua raikkaammalta ja kiinnostavammalta.

4.2.1 Rytmitys

Kirjan rytmityksellä tarkoitan tämän opinnäytetyön yhteydessä sitä, miten kirjan sisältö rytmittyy kirjan sivuilla ja minkälaisen tunnelman se muodostaa katsojalle. MOI-kirjan sisältö rytmitettiin hyvin dynaamiseksi ja voimakkaaksi. Testasin rytmitykseen projektin aikana kahta erilaista tapaa, kutsun niitä tässä opinnäytetyössä nimillä jaksotettu ja jakamaton rytmitys. Jaksotetussa rytmityksessä samantyyppinen sisältö on lajiteltu tyylien perusteella erillisiksi alaluvuiksi. Tässä rytmityksessä jaksoja, eli sektioita olisi ollut neljä: 1.) luonnokset, 2.) graafisen suunnittelun opiskelijoiden teokset, 3.) digitaalisen viestinnän opiskelijoiden teokset sekä 4.) 3D animoinnin ja -visualisoinnin opiskelijoiden teokset. Erilaisiin jaksoihin jaettu kirja vaikutti laadultaan epätasaiselta, eikä kaikista osioista tullut määrällisesti tai laadullisesti riittävän samanarvoisia. Selkeillä suuntautumisvaihtoehtojen mukaan jaetuilla osuuksilla annettiin myös vääränlainen kuva koulutusohjelman sisällöstä ja osaamisesta.

Ongelmaksi jaksotuksen käytössä tuli myös se, mihin jaksoon suuntautumisen ulkopuoliset työt tulisi laittaa. Jos 3D opiskelija osallistuu projektiin 2D kuvituksella, kuuluuko se osuuteen 3D vai graafinen suunnittelu? Olisiko jaksotus sittenkin järkevämpää muodostaa kuvitustavan kuin koulutuksen mukaan? Entä jos toista tekniikkaa käyttää 60% osallistuneista, ja toista vain 1%. Onko järkevää tehdä jaksoa, joka sisältää yhteensä vain muutaman kuvan? Kuinka saada erilaiset työt vaikuttamaan samanarvoisilta, yhtä laadukkailta ja kiinnostavilta?

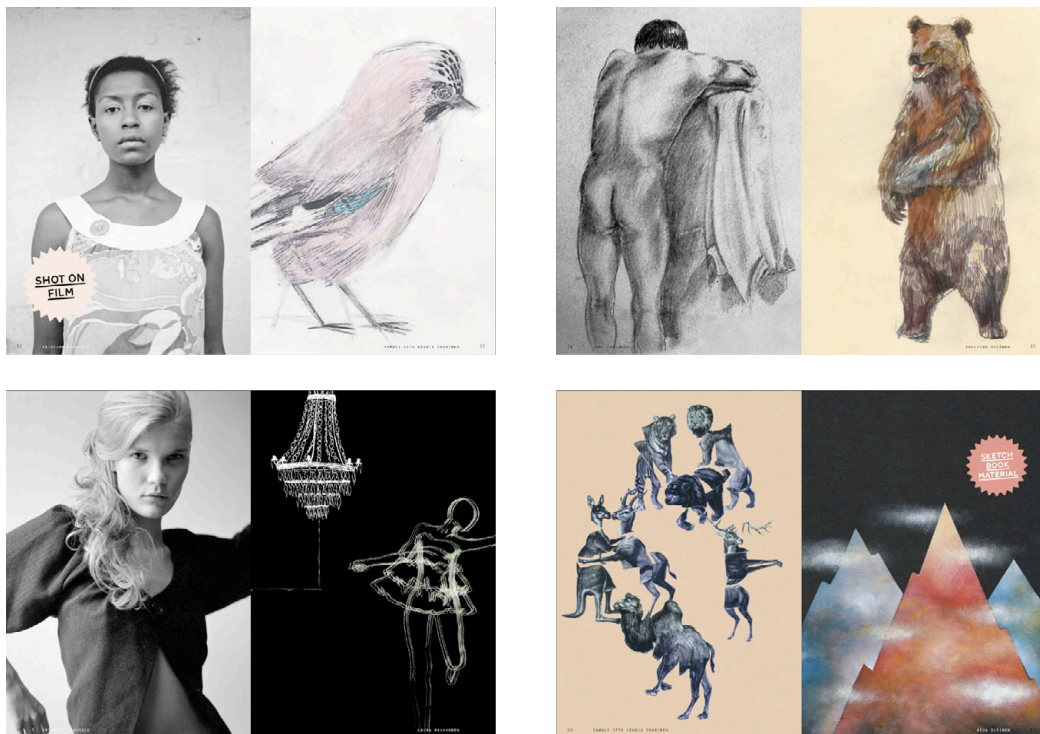
Kun kirjan jaksotus poistetaan, ja sisältö sekoitetaan, saadaan kokonaisuudesta yllätyksellinen ja kiinnostava. Lukija ei tiedä missä järjestyksessä teos etenee, ja hän selaa kirjan kiinnostuneena alusta loppuun. Kun kuvitusten tekijät ja tyylit on esitetty julkaisussa poikkeavassa järjestyksessä, ei lukija kiinnitä huomiota niiden määrään tai toistuvuuteen. Tämänkaltainen taitto tekee kirjan rytmityksestä mielestäni tasarvoisemman ja kiinnostavemman, verrattuna järjestelmälliseen, jaksotettuun rytmitykseen.

4.2.2 Kuvaparien muodostaminen ja sisällön karsinta

Valitakseni kirjaan oikeat kuvat, päätin aloittaa kirjan taittamisen koko sisällöllä, karsimatta sieltä mitään pois joukosta. Pikkuhiljaa aloin pudottamaan sivumäärää alaspäin, ja luopumaan osasta aineistosta, jotka eivät tuntuneet istuvan mihinkään.

Asettelin erilaisia kuvia rinnakkain, ja testasin niiden välisiä jännitteitä. Huomasin nopeasti, ettei liian erilaisten tai samanlaisten kuvien yhdistäminen keskenään ole hyvä ratkaisu. Pyrin sekoittamaan tyylejä, siten että kuvien välillä pysyisi kuitenkin aina jokin niitä yhdistävä tekijä.

Käytin paljon aikaa materiaalin läpikäymiseen, ja valitsin kuvapareihin joko selkeän harmonian tai ristiriidan, joiden avulla kuvaparien vastakohtia käytetään huomion kiinnittymisen tehokeinona. Oikeanlainen harmonia kuvapareja varten voidaan määrittää esimerkiksi kuvan teeman (*autot*) tai tunnelman (*suru*), sommittelun, liikkeen tai värimaailman kautta (Kuvio 9). Kiinnostava ristiriita muodostuu esimerkissä olevan kuvaparin (Kuvio 10) välille, jossa kuvat yhdessä muodostavat tarinan ja kiinnittävät katsojan huomion asioihin, joita kumpikaan kuva ei välttämättä kertoisi ilman vastakkainasettelua. Toinen kuvista on luonnos lihapulla-annoksesta. Luonnokset tehdään yleensä todellisia malleja käyttäen, joten voidaan olettaa kuvittajalla olleen edessään aito, jopa inhorealistentin kokoinen ja näköinen ruoka-annos. Kun ruokakuva yhdistetään valokuvaan vähävaraisen näköisistä lapsista, alkaa luonnokselle syntyä piilomerkityksiä, jotka voidaan rinnastaa muun muassa vaurauteen, ähkyyn, yltäkylläisyyden tunteeseen ja länsimaiseen kulutuskulttuuriin.

Kuvio 9. Esimerkkejä kuvapareista joiden välillä vallitsee harmonia: 1.) Tunnelma, 2.) Sommittelu 3.) Liike, 4.) Värimaailma

Kuvio 10. Esimerkki kuvaparista, jossa teosten välillä esiintyy teemallinen ristiriita (yltäkylläisyys versus niukkuus)

4.3 Luonnostelu

Järvilehto (2009) jakaa luonnostelun kahteen tärkeään vaiheeseen, visiointiin ja hahmotteluun. Mitä tarkempi alkuperäinen visio lopputuloksesta on, sitä helpommin yleensä päästään tavoitteeseen. Jos suunnitelma ei ole täysin selvillä, kannattaa hahmotteluun varata enemmän aikaa. Suurin kompastuskivi luonnosteluvaiheessa on Järvilehdon mukaan yleensä liian suppea keräysvaihe, jolloin visio valmiista työstä ei ole tarpeeksi selkeä. Visiointivaiheessa lopputuotetta ideoidaan, sen kanssa leikitään, siitä haaveillaan ja unelmoidaan. Hahmottelu on konkreettista luonnostelua, jossa syntyy ensimmäiset raakaversiot lopullisesta teoksesta. (Järvilehto, 2009)

MOI-projektin luonnosteluvaiheessa aloin käymään läpi keräysvaiheessa saamaani kuvitusmateriaalia, ja pohtimaan sitä kuinka hyvin se vastasi odotuksiani. Keräysvaiheessa olin koonnut itselleni inspiraatiotauluja, mutta opiskelijoilta saamani kuvitusmateriaalin kautta huomasin, ettei kirjaa pystytäkään toteuttamaan täysin aiempien suunnitelmieni mukaisesti. Tästä syystä jouduin osittain palaamaan keräysvaiheeseen, ja hankkimaan itselleni lisää tietoutta vastaavanlaisista alan julkaisuista. Käytin visiointitekniikka hyväkseni ja kuvittelin millainen kirja olisi ilman mitään rajoitteita. Visioinnin jälkeen

aloin hahmottelemaan ensimmäisiä varsinaisia taittoluonnoksia tietokoneella, ja testasin erilaisia vaihtoehtoja niiden suhteen päästäkseni selkeään lopputulokseen.

4.3.1 Visiointi

Kirjan visionnin tarkoitus on suunnitella ja venyttää kirjan mahdollisuudet äärimmilleen, ja herätellä sitä kautta uusia ideoita varsinaista hahmotteluvaihetta varten. Mitä kirja voisi olla nyt, jos ajalla tai rahalla ei olisi merkitystä? Mitä MOI-kirja voisi olla viiden tai kymmenen vuoden kuluttua? (Järvilehto, 2009)

Visiointivaiheessa suunnittelemani MOI-kirjan kannet painettaisiin kohopainossa, ja niiden sisäpinnoille stanssattaisiin, eli leikattaisiin kansimateriaalista omat taskut lukijoiden tekemiä luonnoksia varten. Näin kirjan lukijat voisivat konkreettisesti osallistua kirjan tekoon, tallentamalla omia luonnoksiaan kansien sisäpinnoille. Kirjalle kertyisi myös tunnearvoa, ja sitä kuljetettaisiin mukana paikasta toiseen, jotta se olisi aina kässillä inspiraation yllättäessä. Kirja sisältäisi enemmän niin tekstillistä kuin visuaalistakin sisältöä, ja sen lopussa olisi tyhjiä sivuja erilaisille luonnoksille ja ruudutettua paperia logo- ja kirjainsuunnittelua varten. Visioidun kirjan suosio olisi niin suuri, että sitä päätettäisiin painaa lisäpainos jaettavaksi kulttuurialan kirjakauppoihin, ja sitä olisi mahdollisuus myydä niin Suomessa kuin kansainvälisestikin omien verkkosivujen kautta. Kirja painettaisiin kokonaan digipainoa laadukkaammalla Offset-menetelmällä, ja siinä käytetyt materiaalit olisi valittu huolellisesti. Kirjat sidottaisiin käsin, ja ne koottaisiin useista erilaisista ja värisistä paperilaaduista.

Visio projektin jatkosta on toteuttaa kirjasta sarja, joka julkaistaisiin säännöllisin väliajoin. Kirja voidaan tuottaa esimerkiksi neljän vuoden välein, jolloin ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat suurelta osin vaihtuneet. Kirjoissa olevat kuvitukset heijastavat hyvin oman aikansa trendejä ja teknistä osaamista, ja luovat näin säännöllisesti painetun historiikin Metropolian viestinnän opiskelijoiden osaamistasosta. Kirjan sisältöä on mahdollista kehittää, ja konseptia voidaan laajentaa tai supistaa. Ensimmäinen versio on kulkenut teemalla prosessi, mutta seuraavassa voidaan esitellä jo jotain aivan muuta. Vuosien kuluttua arkistoista voidaan kaivaa esiin eri aikoina suosittuja tekniikoita, trendejä ja katsoa niiden välillä tapahtunutta muutosta. Kirjasarjaa voitaisiin toteuttaa myös eri teemojen ja koulutusohjelmien sisällä. Seuraavana voisi olla vuorossa esimerkiksi 3D animointiin erikoistunut laitos, "Masters Of 3D-animations" tai yritysilmien suunnittelun käsikirja "Masters Of Corporate Identities". MOI-kirja voisi myös jatkaa eloaan digitaalisessa muodossa, siten että sen ympärille rakennettaisiin verkkogalleria

tai blogi jota viestinnän opiskelijat ja lehtorit pystyisivät aktiivisesti päivittämään. Tällaisella verkkofoorumilla olisi mahdollista jakaa myös visuaalisesti kiinnostavia luentomateriaalia tai tutoriaaleja tiettyjen kuvitusten tekoon.

Koska MOI-projekti täytyy toteuttaa tietyn aika- ja budjettikehyksen sisällä, on suurimmasta osasta visioinnin aikana ideoiduista ominaisuuksista jouduttu suosiolla luopumaan. Visioinnista on kuitenkin hyötyä tuotteen kehittämisen kannalta, sillä sen avulla pystytään tavoittelemaan uusia ideoita ja näkökulmia tähän asti suunniteltujen ominaisuuksien lisäksi.

4.3.2 Hahmottelu

Hahmotteluvaiheen alkaessa olin määrittänyt valmiiksi kirjaan tulevan aineiston ja kuvien järjestyksen taitossa. Aloin hahmotella kuvien mittasuhteita kirjan sivuilla, ja yritin muodostaa niiden ympärille kokonaisuutta tukevan teeman erilaisten graafisten elementtien avulla.

Hain inspiraatiota taittoon tutkimalla lisää kuvapainotteisia julkaisuja, ja löysin viime vuonna tehdyn lähes vastaavanlaisen kirja-projektin (Engman 2011). Ruotsalainen kuvitustoimisto Studio Morran oli etsinyt oman bloginsa kautta Morran (Jack Russellin terrieri) aiheisia kuvituksia, jotka julkaistiin ensin blogissa ja myöhemmin kirjana. Selatesani kirjan sähköistä versiota, huomasin että se oli taitettu hyvin yksinkertaisesti. Kirjassa yksi kuvituskuva täytti koko sivun, eikä kuvia jaettu erikseen alalukuihin tyylin tai tekniikan mukaan (Kuvio 11). Tämä esimerkki sai minut vakuutuneeksi siitä, että tämänkaltaisen taittotapa mahdollistaa parhaiten kuvitusten samanarvoisen esiintymisen kirjassa. Studio Morranin kirjan formaatti on neliskulmainen, ja kaikilla kuvilla on kirjassa samat mittasuhteet ja koko. Tämä helpottaa taittoa, sillä taittajan ei tarvitse rajata kuvia erikseen, tai määrittää kuvien järjestystä niiden keskenään epäsovivien muotojen takia.

Studio Morranin kuvitusten selkeä teema sai minut pohtimaan olisiko ollut järkevää rajata kuvitusten aihe jonkun tietyn aihepiirin alle. Pohdin tätä ensimmäisen kerran jo hakiessani kuvituksia keväällä 2010, mutta halusin tehdä projektiin osallistumisesta mahdollisimman helppoa kaikille. Jos kuvittajat olisivat joutuneet tekemään varta vasten kuvituksia kirjaa varten, olisi heille pitänyt antaa huomattavasti enemmän aikaa teosten työstöön, ja saatua materiaalia olisi todennäköisesti tullut huomattavasti vä-

hemmän. Liian vaivalloiseksi tehty osallistuminen olisi voinut nostaa osallistumiskynnyksen turhan korkealle, eikä osanottajia projektiin välttämättä olisi saatu riittävästi.

Kuvio 11. Esimerkkiaukeama The Morran Book –kirjasta

Hahmotteluvaiheen aikana tulin siihen tulokseen, että MOI-kirjan tehtävänannossa olisi tullut ilmaista selkeästi minkä kokoista kuvamateriaalia kirjassa tarvitaan, ja missä muodossa se tulee lähettää. Kuvituksilla olisi voinut olla jokin yhdistävä teema, esimerkiksi tietty väripaletti, jonka mukaisia kaikki kirjan kuvat olisivat olleet. Näin kirjan ilmeestä olisi saatu yhdenmukainen, eikä ongelmia asetelun suhteen olisi ollut. Näiden lisäksi taittoa helpottaisi jos kaikkien kuvien mittasuhteet olisivat samat, siten että aineisto on joko pelkästään pysty tai vaakasuuntaista, tai tasakylkisen neliön muotoista. Samansuuntaisten kuvitusten taittaminen kirjaan on huomattavasti helpompaa, eikä negatiivisen, tyhjän tilan kanssa tule kirjan sivuille ongelmia.

4.3.3 Taiton suunnittelu

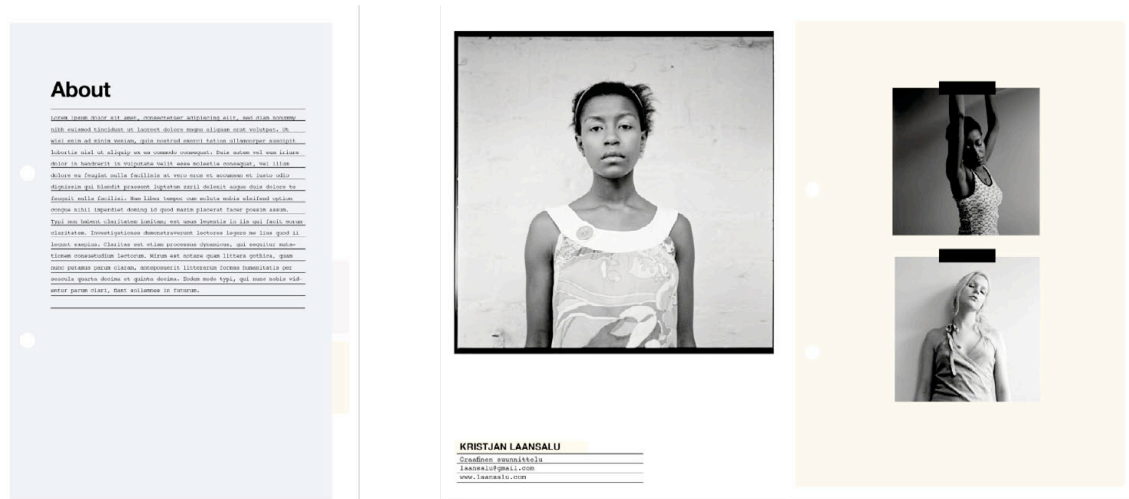
Kirjan visuaalisen teeman suunnittelulla tarkoitan tässä opinnäytetyössä kirjan visuaalisten elementtien suunnittelua ja asetelua kirjan sivuilla. Kirjan visuaalisen, graafisen teeman avulla presentoidaan lähes tekstittömän teoksen sisältö kuvallisina keinoina. Haasteena teeman muodostamisessa oli kertoa lukijalle, miksi kyseinen teos on tehty, mistä kuvitukset siihen ovat tulleet ja mikä sen käyttötarkoitus on. Masters Of Illustration -kirjan on oltava selkeä kokonaisuus ilman siihen rinnastettavaa kirjallista opinnäytetyötä.

Kokeilin MOI-kirjan taitossa useita erilaisia teemavaihtoehtoja, joista ensimmäinen oli hyvin pelkistetty asettelu (Kuvio 12), joka koostui pelkästään mustavalkoisista, yksinkertaisista elementeistä. Mustavalkoinen teema oli tyylikäs ja ajaton, mutta ei viestinyt mielestäni tarpeeksi kirjan sisällöstä. Halusin teeman olevan selkeästi opiskelijoiden näköinen ja tuovan kirjaan jotain sellaista, jolla pystyttäisiin visuaalisesti sitomaan kirjan sisältö yhteen.

Kuvio 12. Ensimmäinen taittoluonnos, kevät 2010

Seuraavaan teemaan lisäsin runsaasti uusia, värikkäitä elementtejä, jotta kirjasta saataisiin tarpeeksi persoonallisen näköinen (Kuvio 13). Ulkoasu oli mielestäni onnistunut, mutta mielestäni se toimi ainoastaan kaksikulotteisten kuvitusten kanssa. Pidinkin kuitenkin teeman ajatuksesta, ja päätin työstää sitä eteenpäin. Halusin karsia uudesta versiosta kaikki selkeät ja liian alleviivaavat elementit pois ja jatkoin teeman huomioimista pienten nyanssien, kirjainvalintojen ja uuden sisällön kehittämisen kautta.

Kuvio 13. "Archives" teemalla kulkenut taitto, kevät 2012

Kolmas selkeä idea kirjan taitosta tuntui heti alusta alkaen onnistuneimmalta, sillä siinä kuvitukset saivat mahdollisimman paljon tilaa kirjan sivuilta. Päätin käyttää Studio Moranin (2011) esimerkkiä ja asetella kaikki kuvat yhden sivun kokoisina kirjaan. Tällaista kohtalaisen vapaamuotoisesta taittotapaa kutsutaan englannin kielisellä nimityksellä *Manuscript Grid* (Samara, 2002). Termille grid ei ole olemassa suoraa suomennosta, mutta sitä lähimmäksi päästään sanalla ruudukko. Gridillä tarkoitetaan kaksisuuntaista näkymätöntä ruudukkoa, jonka avulla taittajat asettelevat dokumenttiin tulevat kuva- ja tekstilaatikat oikeille paikoilleen (Wikipedia 2, 2012). Joskus grid määritellään hyvin tarkaksi, jolloin jokainen toistuva elementti alkaa aina täsmälleen samasta kohdasta, ja elementit muodostavat kirjan sivuille säännöllisen ruutumaisen muodostelman. Tällaisista tarkkaan hallituista grideistä käytetään englannin kielisiä nimityksiä kuten *modular*, *column* tai *hierarchical grid*. Suunnitellun gridin rikkomista käytetään yhä enemmän tehokeinona sivujen asettelussa, siten että joku elementti otetaan irti ennaltamääritystä "ruudukosta", jolloin katsojan huomio saadaan kiinnittymään tähän säännöstä poikkeavaan elementtiin. MOI-kirjassa käytettävässä Manuscript Gridissä suurin osa taittavista elementeistä sijoitetaan yhden suuren laatikon sisään. Koska tämänkaltainen monotoninen taittotapa saattaa väsyttää lukijan silmää, kannattaa sivuille lisätä visuaalisia ärsykeitä, jotka stimuloivat ja pitävät mielenkiintoa yllä. Tällaisia elementtejä ovat esimerkiksi kirjassa käytetyt informaatiografiikat (Kuvio 14), jotka on sijoitettu kirjan sivuille varsin epäsäännöllisesti ja sattumanvaraisesti. (Samara, 2002)

Kuvio 14. Esimerkki kirjan sivuilla esiintyvistä sattumanvaraisista graafisista elementeistä

4.4 Jalostaminen

Jalostusvaiheessa tuotetta muotoillaan, hiotaan ja siitä karsitaan pois kaikki turha. Työtä tarkastellaan kriittisesti, ja siitä irrotetaan kaikki osat, jotka eivät tue kokonaisuutta. Jalostusvaiheessa on tärkeä ottaa huomioon myös tuotteen kohderyhmä, ja muokata aiemmin intuition vallassa tehtyjä valintoja yleisölle sopivimmiksi. (Järvilehto, 2009)

Jalostusvaiheen aikana kehitin kirjan ajatusta eteenpäin ja päätin valmistaa teoksesta digitaalisen kuvittamisen oppaan, joka johdattaa lukijan tutustumaan kuvan muodostamisen tekniikoihin ja käsitteistöön. Tässä luvussa kuvailen myös tekemiäni valintoja kirjan ulkoasun ja elementtien suhteen. Kappale visuaalinen ilme sisältää kuvauksen kirjan tyylistä, väreistä, fonteista, logosta ja kansista. Näillä visuaalisilla ratkaisuille olen pyrkinyt muodostamaan kirjasta kokonaisuuden, jonka kaikki osiot tukevat toisiaan. Tämä työvaihe oli ajallisesti prosessin pisin ja raskain. Pelkkä hyvä idea kirjasta ei riitä eheän kokonaisuuden valmistamiseen, vaan viimeistään tässä vaiheessa kaikki konseptin osa-alueet on otettava kriittiseen tarkasteluun.

4.4.1 Idean kehittäminen toimivaksi tuotteeksi

Seuraavassa luvussa käsittelen MOI-kirjan ideoinnin aikana hyödyntämiäni oppeja Tuomisen ja Kosken kirjasta ”Kuinka ideat syntyvät?”. Alla olevia ideointimalleja voidaan käyttää mielestäni yleispätevinä keinoina luovan alan ideoinnissa. MOI-kirjan konseptin ideointi sujui nopeasti ja helposti, mutta idean kehittäminen ja tuotteistaminen oli yllättävän haastavaa. Idean jalostaminen selkeäksi ja uskottavaksi kokonaisuudeksi vaatii ennen kaikkea asioiden yksinkertaistamista.

Kirjan kirjoittaja Saku Tuominen on kauppatieteiden maisteri, joka on 15 vuoden ajan kehittänyt, myynyt ja toteuttanut ideoita TV-alalla. Jussi T. Koski on kasvatustieteiden tohtori, joka on toiminut mm. tutkimusjohtajana Helsingin kauppakorkeakoulun Tiedon ja innovaatioiden tutkimuskeskuksessa. Seuraava listaus ideointimenetelmistä perustuu omiin havaintoihini Tuomisen ja Kosken kirjan pohjalta. Ideointimenetelmien avulla pystytään helpommin tunnistamaan kuinka hylätä huonot ideat ja jalostaa hyvistä ideoista erinomaisia.

Ennen projektin alkua minulla oli idea kirjasta, johon koottaisiin eri kuvittajien tekemiä teoksia. Sen jälkeen idea muodostui ideaksi kirjasta, joka sisältäisi eri kuvittajien tekemiä teoksia niiden eri tuotantovaiheissa. Aloitettuani yhteistyön Metropolian viestinnän koulutusohjelman kanssa, sain toiveen havainnoida Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman sisältöä mahdollisimman hyvien visuaalisten esimerkkien kautta. Tuomisen ja Kosken ideointimenetelmien mukaan ideoinnin tärkein osuus on yksinkertaistaminen. Miten saadaan liitettyä kaikki nämä asiat yksiin kansiin, ja mahdollisimman yksinkertaisella tavalla? Päätin jalostaa ideaa kirjasta, joka projektin alkuvaiheessa oli kärjistetyksi vain kirja, jonka sisällä on kuvia. Mitä muuta kirja voisi olla kuin kuvakirja? Taidekirja, runokirja, tietokirja, oppikirja? Päätin sitoa alkuperäiset ideat ja asiakkaan näkökulman yhteen jalostamalla idean kirjasta – ideaksi digitaalisen kuvittamisen käsikirjasta. Master Of Illustrations -kirja täyttäisi siten sille projektin aikana asetetut tavoitteet, esittelemällä samanaikaisesti kuvittajien teoksia, niiden eri tuotantovaiheita ja havainnoimalla tehokkaasti Metropolian viestinnän koulutusohjelman sisältöä. Sain idean kirjassa oleviin harjoitustehtäviin ja Masters Of Illustration –diplomiin Arctic Paperin Hyperactivitypography –kirjan kautta. Hyperactivitypography from A to Z on kirja, jonka on valmistanut Studio3, norjalainen, viidentoista opiskelijan muodostama design toimisto, joka toimii Westerdahl School Of Communication –koulun alaisuudessa. (Studio3, 2010)

Idean jalostaminen oli opinnäytetyössäni ratkaiseva käännekohta, jonka avulla työnkuvani selkeytyi ja tiesin selkeästi miten liikkua tästä eteenpäin. Kun keskeneräinen idea oli kehittynyt valmiiksi oli työskentely kaikin puolin paljon helpompaa. Käytännössä idean jalostaminen tarkoitti sitä, että liitin MOI-kirjaan erilaisia oppimistehtäviä ja “käytännön” esimerkkejä kuvituksista, joiden suorittamisen jälkeen lukija voi halutessaan käyttää itsestään leikkimielistä tittelä: Master of Illustration, kuvitusmaisteri. Alla listattuna muutama hyväksi havaitsemani keino oman ideoinnin kehittämiseen, Kosken ja Tuomisen kirjan oppeihin perustuen (Koski & Tuominen, 2005).

1. Ideoi!

Ideoi paljon, ja kirjoita ylös kaikki ajatuksesi. Valitse parhaimmat, jätä huonot pois, kehittele. “*Quality equals quantity*”-ideoinnissa runsas määrä on laadun tae. (Koski & Tuominen, 2005)

2. Hauduta

Luovaan prosessiin kuuluu hauduttaminen, suvantokohtat. Älä pelkää pysähtyä, sillä juuri silloin aivosi raksuttavat parhaiten. Useimmat ideat syntyvät lepotilassa, alitajunnan työskennellessä. Levättyäsi saat voimaa jatkaa asian parissa, toivon mukaan entistä idearikkaampana. (Koski & Tuominen, 2005)

3. Pilko suuri kokonaisuus pienempiin osiin

Pelkkä ajatus tuotteesta, tai sen sisällöstä ei riitä projektin valmiiksi saattamiseen. Kuten Koski ja Tuominen kirjassaan toteavat, suunnittelutyössä ei ole kysymys yhdestä tai kahdesta ongelmasta, vaan ongelmien jonosta. Idea tulee pilkkoa pienemmiksi osiksi, ja vastaukset kysymyksiin kannattaa etsiä yksitellen. Liian monen ongelman ratkaisu, tai idean kehittäminen samanaikaisesti on tuomittu epäonnistumaan. Paloittelemalla laaja kokonaisuus pienempiin osiin, on todennäköisempää päästä erinomaiseen lopputulokseen. Konsepti, nimi, jakelutapa, ulkoasu, tiedottaminen, materiaali, avainhenkilöt, kohderyhmä, markkinointi ja niin edelleen. (Koski & Tuominen, 2005)

4. Pidä kiinni ideasta niin kauan kunnes se on valmis

Maailmassa on miljoonia ihmisiä, jotka yrittävät päivittäin keksiä uusia luovia ratkaisuja ja saada ne markkinoille ensimmäisinä. Tärkeintä ideointiprosessissa ei kuitenkaan ole ehtiä toteuttamaan asioita ensimmäisenä, vaan toteuttaa ne hyvin ja huolellisesti. Vasta jos tuote, konsepti on kyllin toimiva, se huomataan. Siksi idean kimpussa kannattaa

pysyä niin pitkään, että sen saa toteutettua oikein. Kaikki ideat eivät kuitenkaan kehity erinomaisiksi, joten haastavinta onkin tunnistaa missä pisteessä konsepti on kyllin hyvä ja valmis markkinoille. (Koski & Tuominen, 2005)

5. Avoimuus

Keskeinen osa luovaa prosessia on olemassa olevien ideoiden hyödyntäminen. Tämä pätee myös toisinpäin, joten ei kannata pelätä sitä että ideasi varastettaisiin. Ideat eivät lopu koskaan, ja jos joku kopioi ideasi, on ratkaisuna keksiä uusia, parempia tilalle. Luota intuitioon, ole rohkea. Mitä uskaliaampi ideasi on, sitä ristiriitaisempaa palautetta tulet saamaan. (Koski & Tuominen, 2005)

6. Varaa aikaa

Idean keksimisen jälkeen todellinen työ vasta alkaa. Kehittäminen, jalostaminen, tuoteistaminen ja konkreettinen toteuttaminen on luovan prosessin pisin ja työläin työvaihe. (Koski & Tuominen, 2005)

7. Valmistaudu tylsään prosessiin

Luovan prosessin viimeiset vaiheet, hiominen ja toteutus, ovat vaikeita koska niiden koittaessa alkuinnostus on usein jo laantunut. Monet luovan alan työntekijät kärsivät helmasynnistä, johon liittyy houkutus siirtyä uusien ongelmien pariin, heti kun aikaisemmat on ratkaistu. Idean keksiminen on hauskaa, mutta sen kehittäminen ja hiominen vaativat vielä enemmän luovuutta ja työtä. Tästä esimerkkinä ajatus TV-sarjan tuotannosta. Pelkkä idea ohjelmasta ei riitä, vaan sarjan henkilöt ja teemat vaativat loputonta jatkokehittelyä. (Koski & Tuominen, 2005)

8. Yksinkertaista

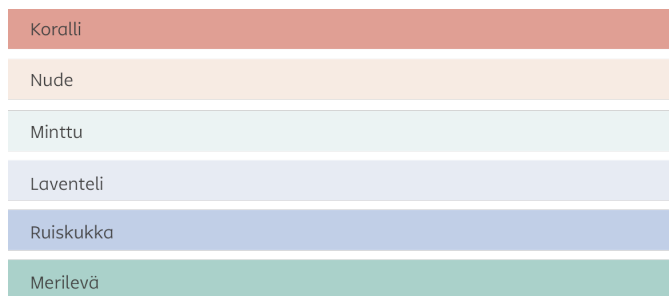
Ihmiset eivät yleensä ole niin kiinnostuneita ideoistasi, kuin sinä itse. Asioita tapahtuu kokoajan niin paljon, ettei kovin monimutkaisille ajatusmalleille ei ole tilaa kuluttajien arjessa. Idea kannattaa siis tehdä mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta se tulisivat ylipäänsä kuulluiksi. (Koski & Tuominen, 2005)

4.4.2 Masters Of Illustration –kirjan visuaalinen ilme

Jalostamisvaiheessa MOI-kirjan taittaminen saatettiin loppuun, ja sen visuaalinen ilme viimeisteltiin. Kirjalle valittiin tietty värimaailma ja fontit, sekä sille suunniteltiin lopullinen logo ja kannet. Pyrin muodostamaan kirjan yleisilmeestä mahdollisimman rennon, oma-

leimaisen ja nuorekkaan. En halunnut kirjasta liian jäykkää tai virallista, jotta se ymmärrettäisiin helposti opiskelijatyöksi. Halusin kirjan ilmeen olevan samanaikaisesti ajaton, mutta samalla vallitseviin trendeihin ja tämän hetkiseen suunnittelutyylisiin sopiva. Vuonna 2012 selkeitä visuaalisen alan trendejä ovat havaintojeni perusteella olleet esimerkiksi runsas typografisten elementtien ja pastellivärien käyttö, jotka molemmat esiintyvät myös Masters Of Illustration –kirjan ilmeessä.

Kirjaan valittu värimaailma toistuu kirjan graafisissa elementeissä ja kannen kuvituksessa. Väreillä on tarkoitus korostaa tiettyjä erityishuomioita tai sitoa muuten yhteen sopimattomat objektit sointumaan paremmin yhteen. Väreillä tuodaan esiin tiettyjä teemoja ja välitetään kirjan lukijalle informaatiota kuvan sisällöstä. Esimerkiksi viestinnän opiskelijoiden luonnoskirjoista poimitut kuvitukset on halki kirjan merkitty informatiivisilla, värikoodatuilla palloilla, joissa lukee ”sketchbook material” eli luonnoskirja materiaalia. Vastaavanlaisilla palloilla ilmoitetaan myös muista havainnoista kuvaan tai kuvan muodostukseen käytetyistä tekniikoista pallon väriä ja tekstiä vaihdellen. Lisää graafisista elementeistä myöhemmin tässä luvussa. Valitsin MOI-kirjan värit siten että ne sopisivat mahdollisimman hyvin suurimpaan osaan kirjan aineistosta. Tarkkailin kuvissa käytettyjä sävyjä, ja mietin miten tummempia kuvituksia voisi hienovaraisesti raikastaa, ja värittömämpiä elävöittää. Valitsin kirjaan kolme pääväriä, joista käytän kaikista kahta, tummempaa ja vaaleampaa sävyä (Kuvio 15).

Kuvio 15. MOI-kirjan värimaailma.

Kirjan leipätekstit on kirjoitettu karkealla, teknisellä, konekirjoitusfontilla nimeltä: Orator Std (Kuvio 16). Orator Std on ajaton fontti, joka muistuttaa vanhoja arkistoja, lomakkeita, lehtiä sekä monistenippuja ja sopii mielestäni hyvin oppiympäristöön. Käyttämiäni Orator leikkauksia on kaksi, Orator Std Medium ja sen kursiivi versio, Orator Std Slanted. Orator kirjainperheeseen ei sisälly ollenkaan pieniä eli gemenakirjaimia, vaan pelkäästään kahta eri korkuista versaalia kirjaintyyliä. Orator Std on selkeälukuinen, ja se

sopii hyvin käytettäväksi erityisesti pienessä pistekoossa. Fontin on alunperin suunnitellut John Scheppler käytettäväksi IBM kirjoituskoneissa vuonna 1987 (My Fonts, 2012).

Kirjan toinen pääfonteista on AW Conqueror One. AW Conqueror on Jean-François Porchezin Conqueror Paperille suunnittelema internetistä ilmaiseksi ladattava kirjainperhe. AW Conqueror One on mielestäni hyvin selkeä ja klassinen kirjain, jolla on matala X-korkeus. AW Conqueror on voimakas fontti, joka erottuu hyvin kirjan sivuilta ja tulee tasaisen viivan paksuutensa vuoksi varmasti nähdyksi. AW Conqueror rauhoittaa hyvin kirjan ilmettä, ja tuo sille lisää arvokkuutta. (Typography Daily, 2012)

Kirjan kolmas fontti on alkuperäistä MOI-logoa muistuttava marker, eli tussifontti nimeltä House Slant (Kuvio 16). House Slant on House Industriesin alunperin vuonna 1999 julkaisema fontti, josta ei ole kuin yksi leikkaus. House Slant muistuttaa perinteistä tussitekstiä, jossa on käytetty hieman vinoja, isoja kirjaimia. Valitsin tämän kolmannen fontin saadakseni kirjaan lisää typografisia kontrasteja. House Slantilla kirjoitetut tekstiosuudet näyttävät opiskelijan omilta muistiinpanoilta, tuoden samalla väriä ja sympaattista ilmettä teokseen. (House Industries, 2012)

Kuvio 16. MOI-kirjan otsikko ja leipätekstitason fontit: House Slant ja Orator

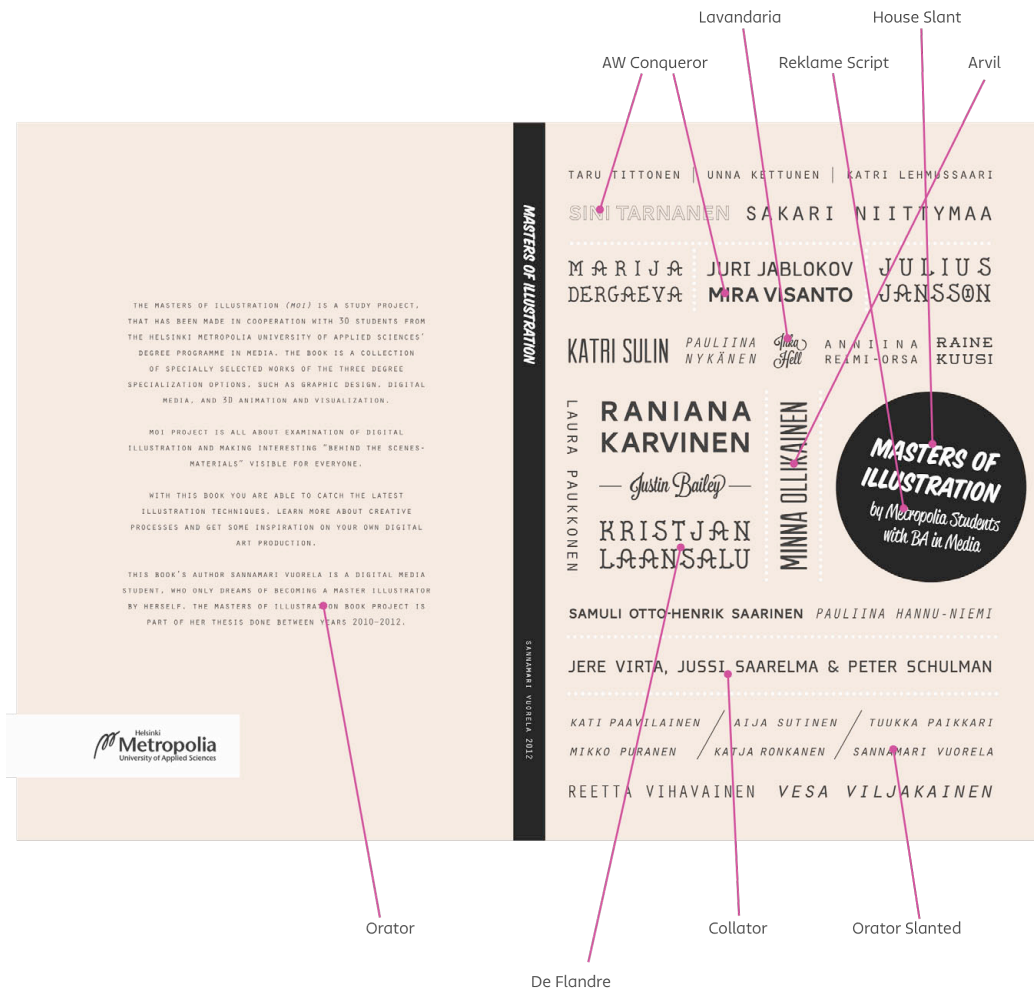
Masters Of Illustration -kirjan etukannen vaatimuksena oli olla sellainen, ettei se rajaisi millään tavalla projektin kuvituksia tai siihen osallistuneita opiskelijoita teoksen ulkopuolelle. Koska kirjan sisältö on monipuolista, on kannen annettava lukijalle mahdollisimman neutraali lähtö kirjan lukukokemukseen. Kannen tulee kuitenkin näyttää kiinnostavalta, laadukkaalta ja ajattomalta, jotta se houkuttelisi mahdollisimman erityyppi-

siä ja -ikäisiä lukijoita. Ensimmäinen kansiversioni muistutti projektikansiota (Kuvio 17), ja se oli teemallisesti sidottu kokeiluun kuvittaa kirja kuvituksia sisältävän kansion henkeen. Vaihdettuani teeman lopulliseen, Masters Of Illustrationsiin, päätin muodostaa kannesta mahdollisimman neutraalin ja ajattoman. Koska haluan projektin kuvittajien olevan pääroolissa, tuntui luontevalta ajatukselta korostaa heitä selkeästi myös kannen kuvituksessa.

Kuvio 17. MOI-kirjan kansiluonnokset, 2012

Masters Of Illustration –kirjan etukansi muodostuu kirjan kuvittajien nimistä. Nimissä on käytetty runsasta määrää erilaisia fontteja (Kuvio 18), jolloin teksteistä muodostuu yhtenäinen kuvapinta. Erilaiset fonttivalinnat symboloivat kuvittajien erilaisia tyylejä ja persoonia, ja ne toimivat eräänlaisena viittauksena digitaalisille signeerauksille. Kirjan takakansi sisältää lyhyen esittelyn projektista ja kirjan sisällöstä. Etukannessa esiintyvät kuvittajien nimet eivät ole erikseen määritetyssä järjestyksessä, eikä kuvittajan nimen näkyvyys vastaa kuvitusten määrää tai näkyvyyttä kirjan sisällä.

Kuvio 18. Masters of Illustration –kirjan kannet ja typografia

Masters Of Illustration –kirjaa varten suunnitellun tunnuksen typografia muistuttaa tunnelmaltaan alkuperäistä mainonnassa käytettyä, käsinkirjoitettua MOI-logoa (Kuvio 19). House Slantedilla ladottu teksti on sijoitettu kirjan kansissa mustan pallon sisään, jotta se erottuu mahdollisimman selkeästi kannen muusta tekstimassasta. Logon yhteydessä on myös liiteteksti ”by Metropolia Students with Degree in Media”, suomeksi *Metropolian viestinnän opiskelijoiden valmistama*. Tällä halutaan ilmaista selkeästi että kyse on koulutusohjelman omasta julkaisusta.

Kuvio 19. Masters of Illustration -projektissa käytetyt tunnukset

MOI-kirjassa käytetään lukuisia erimuotoisia ja –värisiä graafisia elementtejä, joilla on tarkoitus ilmoittaa lisätietoja valikoiduista teoksista (Kuvio 20). Erityismaininnat sisältävät oleellista informaatiota teoksen ymmärtämisen kannalta, ja niitä käytetään niiden kuvien yhteydessä, joista katsoja ei pelkän kuvan perusteella pysty päättämään esimerkiksi kuvan valmistustapaa. Elementeillä ilmoitetaan myös kiinnostavista lisähuomioista, kuten siitä, onko kyseistä kuvitusta julkaistu aiemmin jossain mediassa, tai mihin kontekstiin se liittyy.

Kuvio 20. Masters of Illustration –kirjassa esiintyvät graafiset elementit

4.5 Viimeistely

Lauri Järvilehto (2009) kiteyttää ajatuksen luovan prosessin viimeistelystä siten, että se on yksinkertaisimmillaan päätös jalostamisen lopettamisesta. Luova työ ei Järvilehdon (2009) mukaan ikinä tule valmiiksi tai virheettömäksi, ja vain tekijän kokemus osoittaa

milloin on oikea aika lopettaa. Jos luovaa työtä jalostetaan liikaa, se tuhoaa itse itsensä, ja pian ollaan tilanteessa jossa varhaisempi vaihe työstä olisikin ollut lukijalle lopputulosta mielenkiintoisempi. Ainoa asia mitä tekijä voi viimeistelyvaiheessa työlleen tehdä, on ottaa siihen etäisyyttä. Etäisyyden ottamisella Järvilehto tarkoittaa sitä, että työstä on irtaannuttava vähintään vuorokaudeksi ja palattava myöhemmin uudelleen sen pariin avoimin mielin. Kun teosta tauon jälkeen tarkastellaan kokonaisuutena, on sen objektiivinen arvostelu helpompaa. (Järvilehto, 2009)

Opinnäytetyön yhteydessä etäisyyden ottaminen onnistui parhaiten siten, että keskityin sillä välin kirjallisen osion työstämiseen. Kun tauon jälkeen palasin uudelleen taiton pariin, oli helppo huomata asiat ja epäkohdat, jotka kirjassa olivat sommitelmallisesti pielessä. Tämän tyyppistä toimintatapaa kutsutaan viimeistelyvaiheen loppusilaukseksi. Etäisyyden ottamisen jälkeen havaittuja virheitä ei kuitenkaan pysty korjamaan loputtomiin, sillä ne aiheuttavat yhä suurempia muutoksia kokonaisuuteen. Jos tässä vaiheessa tuntuu siltä, ettei työ korjaannu muutamalla pienellä muutoksella, kannattaa työ laittaa kunnolla syrjään ja palata sen pariin uudelleen vasta muutaman kuukauden kuluttua.

MOI-kirjan taiton valmistuttua viilasin kirjan yksityiskohdat kuntoon, ja viimeistelin kannet ja kirjan logon. Kävin läpi vielä kertaalleen saamani kuvitusaineiston painokelpoisuuden, tarkastin fonttien luettavuuden ja värien toistuvuuden. Opiskelijoilta saamani kuvitusmateriaalit olivat suurimmaksi osaksi hyvälaatuista, painokuntoista aineistoa, mutta poikkeuksiakin löytyi. Jouduin poistamaan taitosta aivan viime metreillä muutaman kuvan, niiden alhaisen resoluutiotason eli pienen kuvakoon vuoksi. Kävin läpi keräämäni kuva-arkistoa, paikatakseni sivuille syntyneet aukot muilla vastaavanlaisilla teoksilla. Suuri osa saamastani kuva-aineistosta vaati lisäksi monipuolista käsittelyä, vaikka aineisto-ohjeissa oli etukäteen pyydetty palauttamaan materiaali painovalmiina, ja annettu määräykset sille minkälaisena ja missä muodossa materiaali tuli luovuttaa.

Käytin Masters Of Illustration -kirjan englanninkielisessä oikoluvussa lehtori Kaija Aholla, ja tarkastutin kokonaisuuden viestinnän koulutuspäällikkö Liisa Seppäsellä. Tein kirjaan toivotut muutokset, ja lähetin taiton Espoon Leppävaaraan painettavaksi. Sovimme painon kanssa painavamme ensimmäisen, muutaman kappalee ”testierän”, jotta saan kirjan vaaditun aikataulun mukaisesti palautettua yhdessä opinnäytetyön kirjallisen osion kanssa marraskuussa 2012. Kun painettu kirja on hyväksytty koulutusohjelmassa, ja kaikkien kuvitusmateriaalien painojälki on varmistunut kyllin riittäväksi,

painetaan kirjan loppupainos 144 kirjaa. Kirjan sisäsivut painetaan 150g Munken Polar paperille, ja kannet 300g Munken Polar paperille. Paperivalinnoissa otettiin huomioon kirjan runsas kuvamäärä, joka vaatii riittävän paksun paperin, jotta muste ei pääse imeytymään paperista läpi. Kansimateriaaliksi halusin kestävyys ja ulkonäön kannalta niin paksun paperin kuin digitaalisessa tulostuksessa on vain mahdollista toteuttaa.

Ensimmäinen painettu pienoiserä, kuusi kappaletta kirjoja, onnistui mielestäni erittäin hyvin. Värit toistuivat halutulla tavalla, ja kirjasimet olivat helposti luettavia, mutta eivät liian isoja. Kuvittajien työt näyttivät painettuna jopa paremmilta kuin ruudulta tarkasteltuina. Valokuvia ensimmäisessä erässä painetun kirjan kannesta (Liite 1) ja esimerkkiaukeamia kirjan sisällöstä (Liite 2) opinnäytetyön lopussa. Arvosteltavaksi jätetyn opinnäytetyön ohessa myös lopullinen, painettu teos (Liite 3).

5 Projektin onnistumiset ja ongelmakohdat

Tässä luvussa kerron lyhyesti kirjaprojektin aikana havaitsemistani positiivisista ja negatiivisista huomioista, joita kohtasin kirjan suunnittelun aikana. Näiden kohtien avulla pystytään kiinnittämään huomio niihin seikkoihin, mitkä ovat MOI-projektin toteutumisen kannalta olennaisessa asemassa, niin positiivisen vastaanoton kuin mutkattoman suunnittelutyönkin aikaansaamiseksi.

5.1 Positiivinen ilmapiiri

Masters Of Illustration -projektin markkinoinnin aikana ja sen jälkeen korviini kantautunut palaute opiskelijoilta vuosina 2010–2012 on ollut pelkästään positiivista ja kannustavaa. Olin positiivisesti yllättänyt opiskelijoiden kiinnostuksen tasosta ja kiitollinen kaikesta saamastani kannustuksesta. Projekti on saanut positiivista palautetta muunmuassa sen opiskelijalähtöisyydestä ja tasa-arvoisuudesta, siitä että kaikille viestinnän opiskelijoille, suuntautumisvaihtoehdosta tai vuosikurssista huolimatta, on annettu yhtäläinen mahdollisuus osallistumiseen. MOI-projektiin osallistuneet opiskelijat olivat yhteydenotoissaan mielestäni hyvin nöyriä, eivätkä pitäneet lopulliseen julkaisuun päätymistä lainkaan itsestään selvänä. Opiskelijat ilmoittivat olevansa kiinnostuneita näkemään muiden kanssaopiskelijoiden töitä, ja kannustivat minua projektin työstämisessä ja kehuivat kirjan ideaa. Osa opiskelijoista olisi ollut kiinnostuneita myös tapaamaan muita kirjan tekijöitä esimerkiksi kirjan julkistamistilaisuuden kaltaisessa tapahtumassa. Ennen kirjan valmistumista lehtoreilta saamani palaute kirjan konseptista ja ulkoasusta on ollut kannustavaa. Idea on pidetty hyvänä, ja sen on todettu auttavan opintojen

sisällön hahmottamisessa. Englanninkielen oikolukijana toiminut lehtori Kaija Ahola ilmaisi teoksen nähtyään olevansa kiinnostunut käyttämään MOI-kirjaa seuraavan vuoden englannin kielen kursseillaan.

Entä mikä sai opiskelijat alunperin kiinnostumaan projektista ja MOI-kirjaan osallistumisesta? Uskoisin että projekti käynnistyi opiskelijoiden näkökulmasta mielenkiintoisella hetkellä: osallistava markkinointi oli ilmiönä yhä tuore ja kiinnostava, ja aiemmin kahdesta eri ammattikorkeakoulusta, Espoo-Vantaan teknillisestä ammattikorkeakoulusta (graafinen suunnittelu) ja Laureasta (digitaalinen viestintä, 3D animointi ja –visualisointi) yhdistyneet opiskelijat halusivat kokea keskenäistä yhteenkuuluvuuden tunnetta. Projekti oli uusi, vapaamuotoinen ja opiskelijalähtöinen, eikä siihen osallistumisessa ollut riskiä kenellekään. Blogi oli helposti seurattavissa, ja sinne syötetty materiaali oli riittävän mielenkiintoista.

Tämän lisäksi MOI-projekti sisältää kaikki neljä aiemmin opinnäytetyössäni (4.1.4 Osallistumismotivaatio) kuvaamaa osallistumismotivaattoria, joita ovat yhteenkuuluvuuden luominen, yhteisöön kuulumisen tuoma valta, mahdollisuus erottua joukosta ja tekemisen mielekkyys. Useat opiskelijat ovat kiinnostuneita saamaan palautetta omasta osaamisestaan, joka osaltaan motivoi asettamaan omat työt julkiseen esittelyyn. Uskon myös, että opiskelijalähtöinen projekti antaa osallistujalle illuusion anarkiasta, jolloin yhteisö pystyy yhdessä valmistamaan omannäköisensä tuotteen, ilman auktoriteetin sille asettamia rajoja. Osallistujat ovat uteliaita näkemään ja kokemaan lopputuloksen, sekä nauttimaan yhdessä mahdollisesta onnistumisen tunteesta. Oman työn asettaminen osaksi suurempaa kokonaisuutta antaa mahdollisuuden erottua muista tekijöistä, ja kuvan tekemisen tai blogin seuraamisen kautta on mahdollista saada itselleen mielekästä tekemistä.

Koska opinnäytetyöni kirjallinen osuus sisältään ainoastaan kuvauksen kirjan suunnittelu ja –tuotantoprosessista, minun ei ole mahdollista havainnoida valmiin kirjan vastaanottoa, sillä se on tapahtunut vasta tämän opinnäytetyön kirjoittamisen jälkeen.

5.2 Kirjaprojektin keskeisimmät ongelmakohdat

Tässä luvussa listaan muutaman esimerkin, jotka huomioon ottamalla vastaavanlainen projekti olisi jatkossa toteutettavissa nopeammin, tehokkaammin ja mahdollisesti laadukkaammin. Tarkoitus ei ole saattaa ketään yksittäistä toimijaa huonoon valoon, vaan edesauttaa mahdollisia uusia luovan alan suunnittelu- ja tuotantoprojekteja toteutumaan paremmin, ottamalla tietyt seikat huomioon jo projektin varhaisessa

maan paremmin, ottamalla tietyt seikat huomioon jo projektin varhaisessa suunnittelu- vaiheessa. Keskityn luvussa rakentavaan kritiikkiin, sillä siihen pureutuminen on opet- tavaisempaa oman työskentelyn tutkimisen kannalta. Pidän projektia ylipäänsä mielen- kiintoisena ja olen tyytyväinen siihen miten se on edennyt. Opinnäytetyöaiheeni säilyi alusta loppuun kiinnostavana, ja se että siitä on konkreettista hyötyä muille toimijoille, on tehnyt projektista mielekkään myös sen tekijälle. Projektin aikaiset henkilökohtaisen suunnittelutyön motivaattorit ja haastajat kiteytettynä tarkemmin alla olevassa kuviossa (Kuvio 21).

Kuvio 21. Itsenäisen suunnittelutyön motivaattorit ja haastajat

1. Graafinen ohjaus.

MOI-projektin yhteydessä olisi ollut ehdottoman tärkeää ja oman oppimisen kannalta hyödyllistä käyttää kirjan valmistuksessa erillistä, ulkopuolista graafista ohjaajaa tai lehtoria. Olisin varmasti pystynyt tekemään joitakin kirjan ilmeeseen tai konseptiin liitty- viä päätöksiä nopeammin, ja olisin suunnittelijana voinut olla lopputuloksesta itsevar- mempi. Kirjan ulkoasusta ja rakenteesta olisi mahdollisesti voinut tulla selkeämpi ja parempi.

2. Selkeä aikataulu.

Jokaisen opiskelijan kannattaa luoda itselleen liioitellun tarkka aikataulu opinnäytetyön edistämisestä. Merkitse kalenteriin huolellisesti deadlinet, palautusajankohdat ja kirjoita päivä- tai viikkotasolla auki omat tavoitteesi aineiston valmistumisen suhteen. Kun aika- taulu on kirjoitettu ylös nähtäväksi, on opintojen ete-nemistä helpompi seurata ja tavoit- teet pysyvät realistisempina ja helpommin saavutettavina.

Tarkoitukseni oli saattaa projekti nopeammin loppuun, mutta henkilökohtaisista syistä jouduin keskeyttämään lopputyön tuotannon noin 1,5 vuodeksi. Koen kuitenkin että työskentelyni olisi ollut alusta saakka jäsennellympää, jos olisin laatinut vähintään viikokotasolla itselleni suunnitelman siitä mitä teen milloinkin, ja milloin saan tietyn työvaiheen valmiiksi. Tässä yhteydessä myös selkeän projektimallin käyttö työskentelyssä olisi voinut olla palkitsevaa.

3. Budjetti.

Kysymykset budjetista kannattaa pyrkiä tuomaan esille mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Saatuaani alustavan suostumuksen projektin tuotantoon Metropolian Ammatikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelman johdolta, olisi kannattanut määrittää yhdessä asiakkaan kanssa selkeät rajat/mahdollisuudet projektin toteutuksen suhteen. Jos projektin rahoitus lyödään lukkoon jo alkumetreillä, on suunnittelijan helpompi tehdä rohkeitakin päätöksiä ja käyttää enemmän luovaa kapasiteettia erilaisten painomenetelmien valitsemisen suhteen. MOI-kirjan budjettia ei neuvoteltu auki missään vaiheessa, joten pyrin toteuttamaan kirjan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Budjettia laadittaessa tulee ottaa huomioon myös painosmäärät, joista kannattanee sopia asiakkaan kanssa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

4. Teknisten ominaisuuksien määrittäminen.

Painotuotetta suunniteltaessa kannattaa taiton suunnittelu aloittaa yksinkertaisesti formaatin valitsemisella. Kun formaatti ja noin sivumäärä on päätetty, on helppo alkaa rakentamaan alustavia luonnoksia rakenteesta ja gridistä. Kun kirjan sivun mittasuhteet on selvillä, siihen tulevan aineiston vaatimukset on helppo määrittää. Koska en valinnut sopivaa formaattia kirjalle tarpeeksi varhaisessa vaiheessa, jouduin määrittämään sen saamieni kuvitusten ehdoilla. Suuri osa saamastani materiaalista ei ollut riittävän laadukasta isompaan tulostuskokoon, joten joko kirjasta oli tehtävä mitoiltaan suhteellisen pieni tai yhdelle sivulle olisi sijoitettava useampi kuva. Koska kuvitusmateriaali oli muutenkin hyvin kirjavaa, ei usemman teoksen sisältävät aukeamat näyttäneet toimivan käytännössä. Päädyin yksinkertaisesti pienentämään kirjan kokoa, ja taittamaan kaikki kuvat samanarvoisiksi eli koko sivun kokoisiksi.

5. Kuvitusteemat.

Valitsin olla käyttämättä kirjan kuvituksien suhteen erityistä teemaa, jotta se ei rajaisi yhtäkään halukasta osallistujaa projektin ulkopuolelle. Teeman valinta olisi kuitenkin saattanut tehdä kirjasta eheämmän kokonaisuuden, jolloin sen työstäminen olisi ollut

helpompaa ja lopputulos mahdollisesti yhtenäisempi ja laadukkaampi. Ennaltamääritetty teema saattaisi myös inspiroida kuvittajaa työstämään uuden kuvan teosta varten, jolloin materiaali olisi varmasti tuoretta ja vastaisi tarkemmin opiskelijan sen hetkistä osaamista.

6 Yhteenveto

MOI-kirjan valmistumisen jälkeen on helppo huomata ja määrittää ne asiat, jotka olisi kannattanut ennakoida ennen projektin aloittamista ja tehdä toisin. Alla olevissa luvuissa pohdin projektin etenemistä, ja korostan niitä epäkohtia joita omassa työskentelysääni huomasin. Käsittelen myös sitä kuinka hyvin projekti onnistui ja miksi niin mielestäni tapahtui.

Masters of Illustration -kirjan valmistamisen suurimmaksi haasteeksi muodostui selkeän kokonaisuuden luominen. Kuinka työstää riittävän eheä kirja, aina sisältöä, ulkoasua ja kielellistä ilmaisua myöden? Suhteellisen pitkä aika luovasta prosessista kului idean jalostamisvaiheessa, jossa tajusin omaavani tarpeeksi materiaalia, ilman niitä yhdistävää tekijää. Keräsin kevään 2010 aikana *kolmeltakymmeneltäviideltä* Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän opiskelijalta yli sata kuvitusta, viestinnän koulutusohjelman julkaisuun, jonka tarkoituksena oli esitellä kuvittajia ja koulutusohjelman sisältöä. Jotta kirjan idea ja viesti olisi lukijoille tarpeeksi selkeä, tuli alkuperäisen konseptin ideaa jalostaa pidemmälle, ja miettiä kirjalle sisältöä sitova teema. Vuoden 2012 alussa sain ajatuksen muuttaa kirja leikkimielisesti oppikirjamaiseen muotoon, siten että kirja esittelee kuvituksia selkeästi ja häpeilemättä. Tämän oivalluksen kautta työntekoni selkeytyi ja projekti alkoi edetä aiempaa nopeammin.

Kirjan suunnitteleminen ja valmistaminen on laaja työ opinnäytetyöksi ja jos mahdollista, se kannattaisi pyrkiä jakamaan useamman opiskelijan kesken. Projektityö olisi olisi kaikille osapuolille hedelmällisintä, silloin kun siinä työskentelisi muutama eri suuntautumisvaihtoehdon opiskelija keskenään. Ryhmän jokainen jäsen pystyisi hyödyntämään omaa erityisosaamistaan, ja ottamaan siten vastuulleen selkeän osa-alueen projektin valmiiksi saattamiseksi. Ideaali työryhmä vastaavanlaisen projektin toteuttamiseksi voisi pitää sisällään esimerkiksi graafikon, projektipäällikön ja toimittajan. Näin sekä teksti- että kuvapuolella olisi oma osaajansa, jotka voisivat yhdessä jalostaa ideaa niin kauan kuin tarvitsee. Projektipäällikkö pystyisi auttamaan markkinoinnin hoitamisessa, tiedotuksessa ja materiaalien käsittelyssä. Tämä vapauttaisi enemmän aikaa suunnitte-

lijoille keskittyä luovaan työskentelyyn. Masters Of Illustration –projektissa markkinointi hoidettiin pääasiassa sosiaalisen median kautta, ja osallistujia olisi voinut yrittää aktivoita sitä kautta enemmänkin. Projektia olisi voitu vauhdittaa tekemällä erilaisia gallupmuotoisia kyselyitä opiskelijoille, tai esittelemällä enemmän kirjan keskeneräisiä työvaiheita.

Omassa projektissani kaikista edellämainituista alueista vastaaminen on ollut opettavaista ja se on antanut hyvän käsityksen roolituksen merkityksestä ja työelämässä työskentelystä. Kirjan tekeminen ja markkinoinnin hoitaminen on ollut alusta loppuun hauskaa ja mielenkiintoista, vaikka omat aikataululliset tavoitteet kirjan valmistumisen suhteen epäonnistuivatkin useampaan kertaan. Mielestäni projektille asetetuissa tavoitteissa onnistuttiin kaiken kaikkiaan varsin hyvin: opiskelijoiden työnäytteitä tuli yli alkuperäisten odotusten ja projektista saatu palaute muilta opiskelijoilta ja Metropolian henkilökunnalta on ollut positiivista. Kirjan taitosta tuli mielestäni kiinnostava, ja sillä onnistuttiin välttämään tiettyjen kuvittajien tai opintojen liiallista korostamista. Uskon että kirja täyttää Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelmalta saamani toiveet, sillä sitä voidaan käyttää mielestäni hyvänä markkinointimateriaalina ja liikelahjana Metropolian viestinnän koulutusohjelman puolesta. Uskoisin myös projektia varten perustetun MOI-blogin vaikuttaneen materiaalin kartoituksen aikana positiivisesti opiskelijoiden yhteenkuuluvuuden tunteeseen ja tietoisuuteen muiden kanssaopiskelijoiden osaamisesta.

Koska kirjaa ei tulla jakamaan projektin ulkopuolisille opiskelijoille, ei sen julkaisemisella liene olevan suurempaa merkitystä opiskelijoiden yhteishengen parantumisen kannalta. Toivon kuitenkin, että mahdollisimman moni opiskelija kiinnostuu tutustumaan projektiin, joko jatkossa kirjaston tai MOI-blogin kautta, jotta projektin aikana saavutetut tulokset, kerätty materiaali ja valmis kirja hyödyntäisi mahdollisimman monia eri osapuolia.

Kirjan tekijänä ja suunnittelijana, koen selvinneeni kunnialla projektin suurimmasta haasteesta, idean kypsyttämisestä ja prosessin jalostusvaiheesta. Tämän työvaiheen aikana omat ideat ja voimat tuntuivat loppuvan kesken, eikä konsepti silloin vastannut ollenkaan sitä mitä olin alunperin suunnitellut. Annoin ajatusten hautua, ja jatkoin idean kehittelyä tasaisin väliajoin. Pidän projektin käännekohtana oivallusta digitaalisen kuvittamisen käsikirjan tekemisestä, sillä se oli vastaus asiakkaaltani Metropolia Ammattikorkeakoulun viestinnän koulutusohjelmalta saamaani tilaukseen. Kun kirjan halutaan

selventävän koulutusohjelman sisältöä, on sen viesti oppimieni ideointitekniikoiden mukaan yksinkertaistettava äärimmilleen. Master Of Illustration –kirjan harjoitustehtävien, ja alan ammattisanaston avulla kuva viestinnän opiskelujen sisällöstä piirtyy lukijan verkkokalvoille, eikä samaa asiaa pysty enää kovin yksinkertaisemmin ilmaisemaan.

Koen oppineeni projektin aikana uusia asioita omasta työskentelystäni, niin projektinhallinnan kuin graafisen suunnittelunkin osalta. Vuoden tauko opinnäytetyön tekemiseen antoi uudenlaista perspektiiviä ja asioiden kiteyttäminen tuntui sen jälkeen helpommalta. Olen yhä kiinnostuneempi sisällön ja konseptin suunnittelusta, ja toivon pääseväni tekemään vastaavanlaista ideointia myöhemmin myös työelämässä. Projektin alkuvaiheessa odotin innolla kirjan visuaalista suunnittelua, mutta nyt huomaan arvostavani enemmän huolella tehtyä ideointia ja konseptointia. Lisäksi tunnen hahmottavani paremmin suuria kokonaisuuksia, ja osaan arvioida realistisemmin miten ne kannattaa pilkkoa pienempiin osiin. Pitkän projektin aikana olen myös tutustunut lukuisiin julkaisuihin, joiden myötä graafinen silmäni on harjaantunut. Pystyn hahmottamaan paremmin eri tyyli-suuntia, ja keksimään ratkaisuja asioiden ilmaisemiseksi visuaalisella tavalla.

Opinnäytetyön tekemisen myötä olen oppinut lisäksi karsimaan turhaa perfektionismia itsessäni, ja luotan siihen että liika jalostaminen on huonoksi sekä työlle että itse suunnittelijalle. Projektien tekeminen tuntuu nyt helpommalta, ja pystyn käynnistämään luovan suunnittelun aiempaa nopeammin. Suunnittelija ei koskaan ole kyllin oppinut, ja itsensä kehittämistä ja alan seuraamista täytyy harjoittaa jatkuvasti. Tämän projektin myötä tunnen kuitenkin olevani lähempänä työ- kuin opiskelijaelämää, joten viestinnän ammattilaiseksi, medianomiksi, kasvamista on ilmeisesti jossain määrin tapahtunut.

Lähteet

Engman, Camilla 2011. The Morran Book Project. Studio Morran
<http://camillaengman.blogspot.fi/2011/12/morran-book-project.html>

Etälukio, 2012. Yrittäjyysväylä: 4.5.2 Tuote.
<http://www2.edu.fi/yrittajyysvayla/?page=300>

House Industries 2012. Show and Tell: Free House Slant Font for Print and Web.
<http://www.houseind.com/showandtell/2012/08/28/FreeHouseSlantFontforPrintandWeb>

Iljin Jonna, 2005. Konseptisuunnittelu, mitä se on?
http://mlab.taik.fi/~apaterso/projects/eee/pori/iljin_konseptisuunnittelu_2006.pdf

Järvilehto, Lauri 2009. Luovan työn opas 1.0. [Luovantyonopas10.pdf]. Filosofian Akatemia. http://www.Filosofianakatemia.fi/sites/default/files/pdf/LEONARDO_opas.pdf

Koski Jussi T. & Tuominen Saku, toim. Kärkkäinen Ilkka, 2005. Kuinka ideat syntyvät? WS Bookwell Oy, Porvoo.

My Fonts, 2012. Orator. <http://www.myfonts.com/fonts/adobe/orator/>

Napa Illustrations, 2008. Catalogue. Vammalan kirjapaino Oy, Vammala.

Napa Illustrations, 2009. Catalogue II. PrintOn, Estonia 2009.

Nieminen, Eemeli 2011. Kirja informaation välittäjänä. Aalto Yliopisto, Helsinki.

Pingstate ry, 2008. Pingstate – *Art of a visual community*. Uniprint, Tallinn.

Salmenkivi, Sami & Nyman, Niko 2007. Yhteisöllinen media ja muuttuva markkinointi 2.0. Talentum, Helsinki.

Samara, Timothy 2002. Making and Breaking the Grid. Rockport Publishers, Inc. Gloucester.

Sernovitz, Andy 2009. Word Of mouth marketing – How smart companies get people talk. Kaplan Publishing, New York.

Studio3, 2010. Hyperactivitytypography from A to Z. Arctic Paper, Oslo.

Takala, Teemu 2007. Markkinoinnin musta kirja – Totuus seuraavan sukupolven markkinoinnista. WSOY, Porvoo

Typography Daily 2012. Exclusive Font by Jean Francois-Porchez pour Conqueror.
<http://typography-daily.com/2010/09/09/exclusive-font-by-jean-francois-porchez-pour-conqueror/>

Wright, Jeremy 2006. Blog Marketing – The revolutionary new way to increase sales, build your brand and get exceptional results. The McGraw-Hill Companies.

Wikipedia 2012. Identiteetti. <http://fi.wiktionary.org/wiki/identiteetti>

Wikipedia 2012. Sosiaalinen media. <http://fi.wiktionary.org/wiki/identiteetti>

Kuvalähteet:

Kuvio 7. Masters Of Illustration –blogin etusivu. <http://moikirja.blogspot.com>

Kuvio 8. MOI-ryhmän Facebook sivu. www.facebook.com/mastersofillustrations

Kuvio 11. The Morran Book Project. <http://www.blurb.com/books/2811557>

Kuvio 16. House Industries 2012. Show and Tell: Free House Slant Font for Print and Web. www.houseind.com/showandtell/2012/08/28/FreeHouseSlantFontforPrintandWeb
Orator 2012. Font Crush Orator. <http://designsevendays.blogspot.fi/2009/11/font-crush-orator-std.html>

Masters Of Illustration –kirjan kansi

